

2023

ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԴՊՐՈՑ

ՀՀ Արմավիրի մարզ, Մեծամոր համայնք, Մրգաշատ բնակավայր
5-րդ փողոց 15 շենք

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ
ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՅՏ /լրամշակված/

ԿԱՏԱՐՈՂ
Ա/Ձ Ա. ԳԱԼՈՅԱՆ

ՊԱՏՎԻՐԱՏՈՒ՝
«ՀԱՅՆԱԽԱԳԻԾ» ԲԲԸ

Ա/Ձ Ա. Գալոյան
ՀՀ ք. Երևան Սևանի 5
Հեռ. բջջ. +374 99 994222
galoyan.aram@gmail.com

ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԴՊՐՈՑ

ՀՀ Արմավիրի մարզ, Մեծամոր համայնք, Մրգաշատ բնակավայր 5-րդ փողոց 15 շենք

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՅՏ

/լրամշակված/

«ՀԱՅՆԱԽԱԳԻԾ» ԲԲԸ տնօրեն

Գ. Ազիզյան

Ա/Ձ ԱՐԱՄ ԳԱԼՈՅԱՆ

Երևան 2023

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	5
1.1	Ձեռնարկողի մասին տեղեկություն	5
1.2	Հապավումներ	5
1.3	Նախատեսվող գործունեության նպատակը և հիմնավորումը	6
1.4	Օրենսդրական դաշտ, բնագավառի նորմատիվային ակտերը	6
1.5	Նախատեսվող գործունեության բնութագիրը (արտադրական հզորություններ, օգտագործվող բնառեսուրսներ և նյութեր, տեխնիկական և տեխնոլոգիական լուծումներ)	9
1.5.1	<i>Ներկա վիճակի նկարագիր</i>	9
1.5.2	<i>Նախատեսվող գործունեության նկարագիր</i>	10
1.5.3	<i>Նախատեսվող գործունեության տարածքի գլխավոր հատակագիծ</i>	13
1.5.4	<i>Իրավիճակային հատակագիծ</i>	14
1.5.5	<i>Շինարարական աշխատանքների կազմակերպման հատակագիծ</i>	15
1.5.6	<i>Ժամանակացույց</i>	17
1.5.7	<i>Ջրամատակարարում և ջրահեռացում. Ոռոգման համակարգ</i>	18
1.5.8	<i>Ջեռուցում և օդափոխություն</i>	19
1.5.9	<i>Արևային համակարգ</i>	20
1.5.10	<i>Ջերմամեխանիկական մաս</i>	21
2.	ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ՍԽԵՄԱՆ	23
2.1	Շինարարության պայմանները	24
2.2	Աշխատանքների կատարման սխեմա	25
2.3	Շինարարության ժամկետները	26
2.4	Հիմնական շինարարական մեքենաների և մեխանիզմների պահանջարկը	26
2.5	Հիմնական շինարարական աշխատանքների և ռեսուրսների ծավալները	27
2.5.1	<i>Նյութերի և բնառեսուրսների օգտագործում</i>	27
2.5.2	<i>Շինմոնտաժային աշխատանքների որակի հսկումը</i>	29
3.	ՏԱՐԱԾՔԻ ԿԱՆԱՉԱՊԱՏՈՒՄ	30
3.1	Կանաչ տարածքի ոռոգման ջրապահանջի հաշվարկ	34
4.	ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔԻ, ԱՅԴ ԹՎՈՒՄ՝ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ	35
4.1	Տեղամասի ինժեներաերկրաբանական պայմանները	35
4.2	Կլիմայական պայմանները	36
4.3	Օդային ավազան	38
4.4	Ջրային ռեսուրսներ	39
4.5	Հողածածկ	39
4.6	Կենսաբազմազանություն	40
4.6.1	Բուսական աշխարհ	40
4.6.1	Կենդանական աշխարհ	41

4.7	Բնության հատուկ պահպանվող տարածքներ.....	42
4.8	Սոցիալական պայմանները	43
4.9	Պատմամշակութային հուշարձանների ցանկ	43
4.10	Թափոնների կառավարում	44
5.	ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ՀՆԱՐԱՎՈՐ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՎՆԱՍԱԿԱՐ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ԲԱՑԱՌՄԱՆԸ, ՆՎԱԶԵՑՄԱՆՆ ՈՒ ՓՈԽՀԱՏՈՒՑՄԱՆՆ ՈՒՂՂՎԱԾ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ	44
5.1	Ռիսկերի գնահատում	45
5.2	Արտանետումների աղբյուրները	45
5.3	Բնապահպանական միջոցառումների ընդհանուր նկարագրություն	45
5.3.1	<i>Մթնոլորտային օդ</i>	45
5.3.2	<i>Ջրային ռեսուրսներ</i>	46
5.3.3	<i>Հողային ռեսուրսներ</i>	46
5.3.4	<i>Արտակարգ իրավիճակների պատրաստվածությունը</i>	47
5.3.5	<i>Հակահրդեհային միջոցառումներ</i>	47
5.3.6	<i>Աղմուկ և թրթռում</i>	48
5.3.7	<i>Թափոնների կառավարում</i>	48
5.3.8	<i>Տարածքի բարեկարգում կանաչապատում</i>	49
6.	ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՊԼԱՆ	49
	ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՌԻՍԿԵՐԸ ՄԵՂՄԱՑՆՈՂ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ.....	51
	ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ /ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՄԱՆ/ ՊԼԱՆ.....	54
	ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ	56
	ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ	57

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

1.1 Ձեռնարկողի մասին տեղեկություն

Ձեռնարկող՝	«ՀԱՅՆԱԽԱԳԻԾ» ԲԲԸ
Ձեռնարկողի իրավաբանական հասցեն՝	Ք. Երևան, Չարենցի փ. 1
Նախատեսվող գործունեության հասցեն՝	ՀՀ Արմավիրի մարզ, Մեծամոր համայնք, Մրգաշատ բնակավայր 5-րդ փողոց 15 շենք
Հեռախոս՝	+37499994222

1.2 Հապավումներ

ՀՀ՝ Հայաստանի Հանրապետություն

ՓԲԸ՝ Փակ Բաժնետիրական Ընկերություն

ՍՊԸ՝ Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն

ՊՈԱԿ՝ պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն

1.3 Նախատեսվող գործունեության նպատակը և հիմնավորումը

Շրջակա միջավայրի վրա մարդկային գործունեության վնասակար ազդեցության կանխման, կենսոլորտի կայունության պահպանման, բնության և մարդու կենսագործունեության ներդաշնակության պահպանման համար կարևորագույն նշանակություն ունի յուրաքանչյուր նախատեսվող գործունեության շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության ճշգրիտ և լիարժեք գնահատումը: Գործունեության բնապահպանական գնահատումը պետք է ներառի ուղղակի և անուղղակի ազդեցության կանխորոշումը, նկարագրությունը և հիմք հանդիսանա դրանց կանխարգելման կամ հնարավոր նվազեցման պարտադիր միջոցառումների մշակման համար:

Գործունեության նպատակն է կառուցել ժամակակից միջնակարգ դպրոց: Միջնակարգ դպրոցի կառուցման նախագիծը նախատեսվում է իրականացնել ՀՀ Արմավիրի մարզ, Մեծամոր համայնք, Մրգաշատ բնակավայր 5-րդ փողոց 15 հասցեում:

Միջնակարգ դպրոցի կառուցման աշխատանքային նախագիծը իրականացված է ՀՀ-ում գործող նորմատիվ փատաթղթերի պահանջներին համապատասխան:

2014թ.-ի հունիսի 21-ի "Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին" ՀՀ օրենքի 14-րդ հոդվածի համաձայն նախատեսվող գործունեությունը հանդիսանում է Գ կատեգորիայի գործունեության տեսակ և ենթակա է շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության:

Միջնակարգ դպրոցի կառուցման աշխատանքային նախագծի շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հայտը մշակված է "Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին" ՀՀ օրենքի և բնապահպանական ոլորտի այլ նորմատիվատեխնիկական ակտերի պահանջներին համաձայն:

Բնապահպանական ազդեցության գնահատման այս զեկույցը նկարագրում է գործունեության ենթակա տարածքի բնապահպանական ելակետային պայմանները, գործունեության իրականացման համար նախատեսվող աշխատանքները և գործողությունները, գործունեության իրականացման արդյունքում բնապահպանական հնարավոր ազդեցության շրջանակը և գնահատականը: Բնապահպանական ազդեցության գնահատումը պատրաստվել է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն:

ՀՀ գործող օրենսդրությունը պահանջում է նախատեսվող գործունեության համար իրականացնել հանրության տեղեկացում և քննարկումներ նախագծման, շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման, փորձաքննության փուլերում: Նախատեսվող գործունեության նախնական գնահատման փուլում Մրգաշատ բնակավայրում արդեն իսկ անցկացվել են հանրային քննարկումներ:

1.4 Օրենսդրական դաշտ, բնագավառի նորմատիվային ակտերը

Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին օրենսդրությունը բաղկացած է ՀՀ սահմանադրությունից, Հայաստանի Հանրապետության

մասնակցությամբ միջազգային պայմանագրերից, «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքից և նրանից բխող ենթաօրենսդրական ակտերից, բնապահպանական ոլորտին առնչվող ավելի քան 30 ՀՀ օրենքներից, ինչպես նաև իրավական այլ ակտերից:

ՀՀ Արմավիրի մարզ, Մեծամոր համայնք, Մրգաշատ բնակավայր 5-րդ փողոց 15 հասցեում նախատեսվող միջնակարգ դպրոցի կառուցման աշխատանքների շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտը կազմելիս ընկերությունն առաջնորդվել է բնապահպանական օրենսդրության պահանջներով, որոնք ամրագրված են բնապահպանական ոլորտին առնչվող օրենսգրքերում և իրավական ակտերում: Քաղաքաշինության ոլորտի համար առավել կիրառելի ազգային բնապահպանական քաղաքականությունները և օրենսդրական կարգավորիչ հիմքերը ներկայացված են ստորև:

ՀՀ Սահմանադրություն (ընդունված 06.12.2015թ.) – 12-րդ հոդվածը <<Շրջակա միջավայրի պահպանությունը և կայուն զարգացումը>> սահմանում է պետության պատասխանատվությունը շրջակա միջավայրի պահպանության, բարելավման, վերականգնման, բնական պաշարների բնական օգտագործման վերաբերյալ՝ հաշվի առնելով պատասխանատվությունն ապագա սերունդների առջև: Յուրաքանչյուր ոք պարտավոր է հոգ տանել շրջակա միջավայրի պահպանության մասին:

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենք (2014) – Օրենքով սահմանվում են ընդհանուր իրավական, տնտեսական և կազմակերպական սկզբունքներ, որոնք նախատեսված են տարբեր ծրագրերի և ճյուղային զարգացման “հայեցակարգերի” պարտադիր անցկացվող ՇՄԱԳ-ի իրականացման և փորձագիտական եզրակացության տրման համար: Համաձայն՝ “Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին” ՀՀ օրենքի, 14-րդ հոդվածով սահմանված են շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության ենթակա հիմնադրությամբ փաստաթղթերը և նախատեսվող գործունեության տեսակները: Յուրաքանչյուր նախատեսվող գործունեություն՝ շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցություն ունեցող ուսումնասիրություն, արտադրություն, կառուցում, շահագործում, վերակառուցում, ընդլայնում, տեխնիկական և տեխնոլոգիական վերազինում, վերապրոֆիլավորում, կոնսերվացում, տեղափոխում, լուծարում, փակում, որը կարող է ազդեցություն ունենալ շրջակա միջավայրի վրա, ենթակա է բնապահպանական փորձաքննության: Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության ենթակա նախատեսվող գործունեության տեսակներն՝ ըստ բնագավառների դասակարգվում են երեք կատեգորիայի՝ «Ա», «Բ», «Գ», ըստ շրջակա միջավայրի վրա նվազող ազդեցության աստիճանի: Օրենքը հստակեցնում է ծանուցման, փաստաթղթավորման, հանրային խորհրդատվությունների և բողոքարկման ընթացակարգերը:

«Մթնոլորտային օդի պահպանության մասին» ՀՀ օրենք (ընդունված 1994թ. և լրամշակված՝ 2007թ.) – կարգավորում է արտանետման թույլտվությունները և սահմանում է մթնոլորտային օդի աղտոտման սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիաները: Աշխատավայրերում, բնակելի և հասարակական վայրերում, բնակարանային տնտեսության

վայրերում, ինչպես նաև շինարարական հրապարակներում աղմուկի թույլատրելի սահմանարական նորմերը սահմանվում են ենթաօրենսդրական ակտով:

«ՀՀ հողային օրենսգիրք» (2001) - սահմանում է պետական, այդ թվում՝ տարբեր նպատակային նշանակության (գյուղատնտեսական, շինարարական, արդյունաբերական և այլ նպատակներով) հողերի օգտագործման դրույթները: Օրենսգիրքը սահմանում է նաև հողերի պահպանությանն ուղղված միջոցառումները, ինչպես նաև հողի նկատմամբ պետական մարմինների, տեղական ինքնակառավարման մարմինների և քաղաքացիների ունեցած իրավունքները:

«Հողօգտագործման և պահպանման վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքը (2008թ) - նախատեսում է ՀՀ հողերի պահպանության և արդյունավետ օգտագործման խնդիրներն ու ձևերը, սահմանում է հողային օրենսդրության և կառույցների նկատմամբ վերահսկողություն, հողերի օգտագործումն ու պահպանությունը հսկող մարմինների իրավունքներն ու պարտականությունները: Օրենքի գործողությունը տարածվում է ՀՀ Հողային Ֆոնդի բոլոր հողերի վրա՝ անկախ նպատակից, սեփականության ձևից և/կամ օգտագործման իրավունքից:

«Թափոնների մասին» ՀՀ օրենք (2004) - սահմանում է թափոնների, այդ թվում շինարարական աղբի, հավաքման, փոխադրման, պահման, մշակման, օգտահանման, ինչպես նաև շրջակա միջավայրի և մարդու առողջության վրա թափոններից առաջացող բացասական ազդեցությունների կանխարգելման հետ կապված իրավական և տնտեսական հիմքերը: Օրենքով սահմանում են նաև ոլորտի պետական լիազորված մարմինների իրավասությունները: ՀՀ Կառավարության 121-Ն որոշումը, որը վերաբերում է ՀՀ-ում վտանգավոր թափոնների վերամշակման, վնասագերծման, պահպանման, փոխադրման և տեղադրման գործունեության լիցենզավորման կարգը հաստատելու մասին (2003), պարունակում է դրույթներ ՀՀ-ում, այդ թվում քաղաքաշինության բնագավառում առաջացող բոլոր վտանգավոր թափոնների մասին:

«Բնապահպանական վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենք (2005) - կարգավորում է ՀՀ-ում բնապահպանական օրենսդրության իրականացման նկատմամբ վերահսկողության կազմակերպման ու իրականացման հետ կապված հարցերը և պետական վերահսկողության կազմակերպումը տնտեսվարող սուբյեկտների կողմից բնապահպանական օրենսդրության և ՇՄԱԳ փորձագիտական եզրակացության պահանջների կատարման վերաբերյալ, սահմանում ՀՀ բնապահպանական օրենսդրության նորմերի իրականացման նկատմամբ վերահսկողության առանձնահատկությունների, համապատասխան ընթացակարգերի, պայմանների, դրանց հետ կապված հարաբերությունների, ինչպես նաև բնապահպանական վերահսկողության իրավական և տնտեսական հիմքերը:

«Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենք (2000) - կարգավորում է տնտեսական գործունեության վերահսկողության ստուգայցերի իրականացման ընթացակարգերը:

«Քաղաքաշինության մասին» ՀՀ օրենք (1998) - կարգավորում է շինարարական գործընթացի կազմակերպումը, պահանջում է նախատեսվող գործունեության մասին

տեղակատվության հրապարակումը և նախագծման փուլում հանրության մասնակցությունը (հոդվածներ 13, 14, 15, 16, Գլուխ 6):

«Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների մասին» ՀՀ օրենք

ՀՀ կառավարության 31.07.2014 թվականի Ա 781-Ն որոշում

ՀՀ կառավարության 2008 թվականի օգոստոսի 14-ի N 967-Ն որոշում

ՀՀ կառավարության 2010 թվականի հունվարի 29-ի 71-Ն որոշում

ՀՀ կառավարության 2010 թվականի հունվարի 29-ի N 72-Ն որոշում

ՀՀ կառավարության 08.02.2018 թվականի N 108-Ն որոշում

«ՀՀ ջրային օրենսգիրքը» ենդունված 2002 թվականի հունիսի 4-ին, որով կարգավորվում են ջրային ռեսուրսների և ջրային համակարգերի, այդ թվում՝ ջրամատակարարման, ջրահեռացման համակարգերի տնօրինման, տիրապետման, օգտագործման և պահպանման ոլորտում ծագող հարաբերությունները:

Քաղաքաշինության ոլորտում բնապահպանական նորմերի և նորմատիվային փաստաթղթերի կիրառվումն ապահովվում է Քաղաքաշինարարության նախարարի ՀՀ ՇՆ 10-01-2014 Շինարարությունում, նորմատիվ փաստաթղթերի համակարգ. Հիմնական դրույթներ Շինարարական նորմերը հաստատելու մասին N65-Ն հրամանով (8 ապրիլի 2014):

ՀՀ Քաղաքաշինության նախարարի «Շինարարության որակի տեխնիկական հսկողության իրականացման հրահանգը» (հրաման N44, 28 ապրիլի, 1998) պահանջում է շինարարությանը վերաբերվող բոլոր նորմերի և ստանդարտների կիրառումը տնտեսվարող սուբյեկտի կողմից:

Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող քաղաքաշինության բնագավառի նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի ցուցակ (2013) պարունակում է ՀՀ-ում գործող շինարարական նորմերի համակարգը, այդ թվում՝ տարբեր տիպի աշխատանքների անվտանգության վերաբերյալ:

Բնապահպանական որակի ստանդարտները, որոնք կիրառվում են ջրային ռեսուրսների, օդի, ինչպես նաև աղմուկի և թրթռումների ազդեցությունը որոշելու համար, մշակված են և կիրառելի են նաև քաղաքաշինարարական ոլորտի համար:

1.5 Նախատեսվող գործունեության բնութագիրը (արտադրական հզորություններ, օգտագործվող բնառեսուրսներ և նյութեր, տեխնիկական և տեխնոլոգիական լուծումներ)

1.5.1 Ներկա վիճակի նկարագիր

Միջնակարգ դպրոցի կառուցապատման համար նախատեսված տարածքը գտնվում է ՀՀ Արմավիրի մարզ, Մեծամոր համայնք, Մրգաշատ բնակավայր 5-րդ փողոց 15 հասցեում:

Կառուցապատման ենթական հողամասի ընդհանուր մակերեսը կազմում է 1.3115 հա: Հողատարծքը ծանրաբեռնված է հին դպրոցի շենքով և օժանդակ շինություններով, որոնք նախատեսվում է ապամոնտաժել: Քանդման ենթակա շինություններն են՝ դպրոց, կաթսայատուն, գուգարան, արհեստանոց: Քանդման արդյունքում առաջացող շինադրի ծավալը կկազմի 740 մ³:

Կառուցապատման ենթակա տարածքի հարևանությամբ են գտնվում մեկ կամ երկու հարկանի բնակելի տներ, 10 –ից մինչև 80 մ հեռավորության վրա, ինչը ավելի պատկերավոր ներկայացված է գլխավոր հատակագծի վրա:

Դպրոցի տարածքում գտնվող Վարդգես Ափոյանի հուշարձանը պահպանվելու է, այն գտնվում է նախատեսվող շինհրապարակից 15մ հեռավորության վրա, շինարարական աշխատանքների ընթացքում հուշարձանը կծածկվի չվնասման նպատակով:

Հողամասի բնութագրերը՝

Կադաստրային ծածկագիրը՝ 04-067-0132-0008

Մակերեսի չափը (հա)՝ 1.3115

Նպատակային նշանակությունը՝ բնակավայրերի

Գործառնական նշանակությունը կամ հողատեսքը՝ Հասարակական կառուցապատման

Գրանցված իրավունքի տեսակը՝ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Երկրաբանական տեսակետից տարածքը բարենպաստ է կառուցապատման համար:

Հողի բերի շերտ ըստ երկրաբանահետախուզական ուսումնասիրության բացակայում է:

Տարածքում առկա են մոտ 20 հատ դեկորատիվ ծառ, շինարարական աշխատանքների ընթացքում ծառահատումներ և կանաչ գոտու խատումներ տեղի չի ունենալու:

1.5.2 Նախատեսվող գործունեության նկարագիր

Միջնակարգ դպրոցի

ՀՀ Արմավիրի մարզ, Մեծամոր համայնք, Մրգաշատ բնակավայրում նախատեսվող Միջնակարգ դպրոցի կառուցման աշխատանքային նախագիծը մշակված է անշարժ գույքի սեփականության (օգտագործման) իրավունքի գրանցման N 16022021-04-0059 վկայականի և N 164 ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքի համաձայն:

Փաթեթում ներկայացված է ՀՀ Արմավիրի մարզ, Մեծամոր համայնք, Մրգաշատ բնակավայրի միջնակարգ դպրոցի էսքիզային նախագիծը: Համաձայն սեփականության վկայականի դպրոցի հողամասի մակերեսը կազմում է 1.3115 հա: Նոր իրականացվող դպրոցը նախատեսվում է տեղադրել հողամասի երկարությամբ՝ փողոցին զուգահեռ, ինչը կապահովի լսարանների գերակշիռ մասին հարավային կողմնորոշում: Նաև նախատեսվում է ունենալ բացօթյա մարզադաշտ, որը կկահավորվի հատուկ սպորտային վինիլային ծածկով, վազբուղի, իսկ ընդհանուր տարածքը նախատեսվում է բարեկարգել և կանաչապատել: Համաձայն էսքիզային նախագծի դպրոցը երկհարկանի է:

Առկա է նաև որպես թաքստոց ծառայող նկուղային հարկ, որի ընդհանուր մակերեսը կազմում է 572 մ²: Շենքի ծավալում նախատեսվում է ունենալ ներքին բակ՝ լսարաններին լուսավորություն ապահովելու և լրացուցիչ ռեկրեացիոն գոտի ստեղծելու համար: Առաջին հարկի մակերեսը կազմում է մոտ 3200 մ²: Հարկում տեղակայված են 1-ին ից մինչև 5-րդ դասարանների լսարանները, նախադպրոցական դասարանը, գրադարանն ու

համակարգչային տեխնիկայի կաբինետը, ուսուցչանոց-մեթոդկաբինետը, տնօրենի և փոխտնօրենի աշխատասենյակներն իրենց ընդունարանով, աշխատանքի ուսուցման կաբինետը, բժշկի սենյակը, հաշմանդամություն ունեցող երեխաների անհատական պարապմունքների կաբինետը, սպորտդահլիճը իրեն կից հանդերձարաններով և մարզիչի սենյակով, ճաշարանը և խոհանոցը, ինչպես նաև թվով 3 սանհանգույցներ և այլ օժանդակ սենյակներ և տարածքներ: Նախատեսված է նաև սանհանգույց հաշմանդամների համար: Մուտքային գոտուն կից տեղակայված են հաշմանդամների համար նախատեսված վերելակը, ծնողների սպասասրահը ինչպես նաև երկրորդ հարկի հետ կապ ստեղծող ամֆիթատրոն: Երկրորդ հարկի մակերեսը կազմում է մոտ 2560 մ²: Հարկում տեղակայված են 6-ից մինչև 12-րդ դասարանների լսարանները, 2 լեզվի կաբինետ, հաշմանդամություն ունեցող երեխաների անհատական պարապմունքների կաբինետը, ռեսուրսային կենտրոնը, ուսուցչանոց-մեթոդկաբինետը, կենսաբանության և քիմիայի մասնագիտացված լսարանը իրեն կից լաբորատորիայով և լաբարանտական սենյակով, ֆիզիկայի մասնագիտացված լսարանը իրեն կից լաբորատորիայով, ռազմագիտության կաբինետը, հանդիսությունների դահլիճը իրեն սպասարկող սենյակների խմբով, թվով 4 սանհանգույցներ և այլ օժանդակ սենյակներ և տարածքներ:

Դպրոցն ունի 35 մ x 91.5 մ առանցքային չափեր և սեյսմիկ կարող բաժանված է 2 հավասար մասնաշենքերի: Միջանցքների առանցքային չափը կազմում է 3,5 մ՝ որոշ տեղամասերի լայնացումներով: Դասասենյակներն ունեն 7 մ x 7 մ առանցքային չափեր, իսկ դրանց միջին մակերեսը կազմում է 48 մ²: Առաջին հարկի բարձրությունը հատակից հատակ կազմում է 3.3 մ: Երկրորդ հարկի բարձրությունը փոփոխական է՝ ստորին մասում կազմում է 3.0 մ ծածկի տակ:

Սպորտային դահլիճի բարձրությունը հատակից մինչև կոնստրուկցիայի ստորին նիշ կազմում է 7.8 մ, իսկ հանդիսությունների դահլիճի բարձրությունը հատակից մինչև կոնստրուկցիայի ստորին նիշ կազմում է 4.5 մ: Ջրահեռացումները նախատեսվում է իրականացնել կազմակերպված:

Տանիքների թեքությունը կազմում է 7 աստիճան: Տանիքի հարավ նայող լանջին նախատեսվում է տեղադրել արևային մարտկոցներ: Կառույցի արտաքին պատերը իրենցից ներկայացնում են 20 սմ ե/բ կոշտություններ, արտաքին 10 սմ ջերմամեկուսիչ շերտ և տրավերտինե երեսպատում՝ Ց/Ա շաղախով ամրանային ցանցի վրա: Դպրոցը նախատեսվում է համալրել կաթսայատնով:

Դպրոցը նախատեսված է 432 աշակերտի համար, ուսուցիչների և անձնկազմի ընդհանուր քանակը մոտ 80:

Համաշինարարական աշխատանքները կատարել ՀԾՌԿ 3.03.01-87-ով

Նախագիծը մշակված է համաձայն

ՀՀՇՆ 30-01-2014 Քաղաքաշինություն քաղաքային և գյուղական բնակավայրերի հատակագծում եվ կառուցապատում

ՀՀՇՆ 21-01-2014 Շենքերի և շինությունների հրդեհային անվտանգություն

Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո նախատեսվում է տարածքը կանաչապատել և բարեկարգել: Կանաչապատումը իրականացվելու է տարածաշրջանին բնորոշ ծառատեսակներով և բուսականությամբ, որի համար ընկերության կողմից կմշակվի համապատասխան բարեկարգման, կանաչապատման և արդիականացման դենդրոնախագիծ:

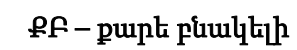
ՏԵԽՆԻԿԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

- ՀՈՂԱՄԱՍԻ ՄԱԿԵՐԵՍ 1.3115 հա
- ԿԱՌՈՒՑԱՊԱՏՄԱՆ ՄԱԿԵՐԵՍ՝ 3480 քմ /26.55%/
- ԿԱՆԱԶԱՊԱՏ ՏԱՐԱԾՔ՝ 6270 քմ /47.8%/
- ԲԱՐԵԿԱՐԳՄԱՆ ՄԱԿԵՐԵՍ /ճանապարհներ, ճեմուղիներ, հարթակներ/՝ 3365 քմ /25.65%/

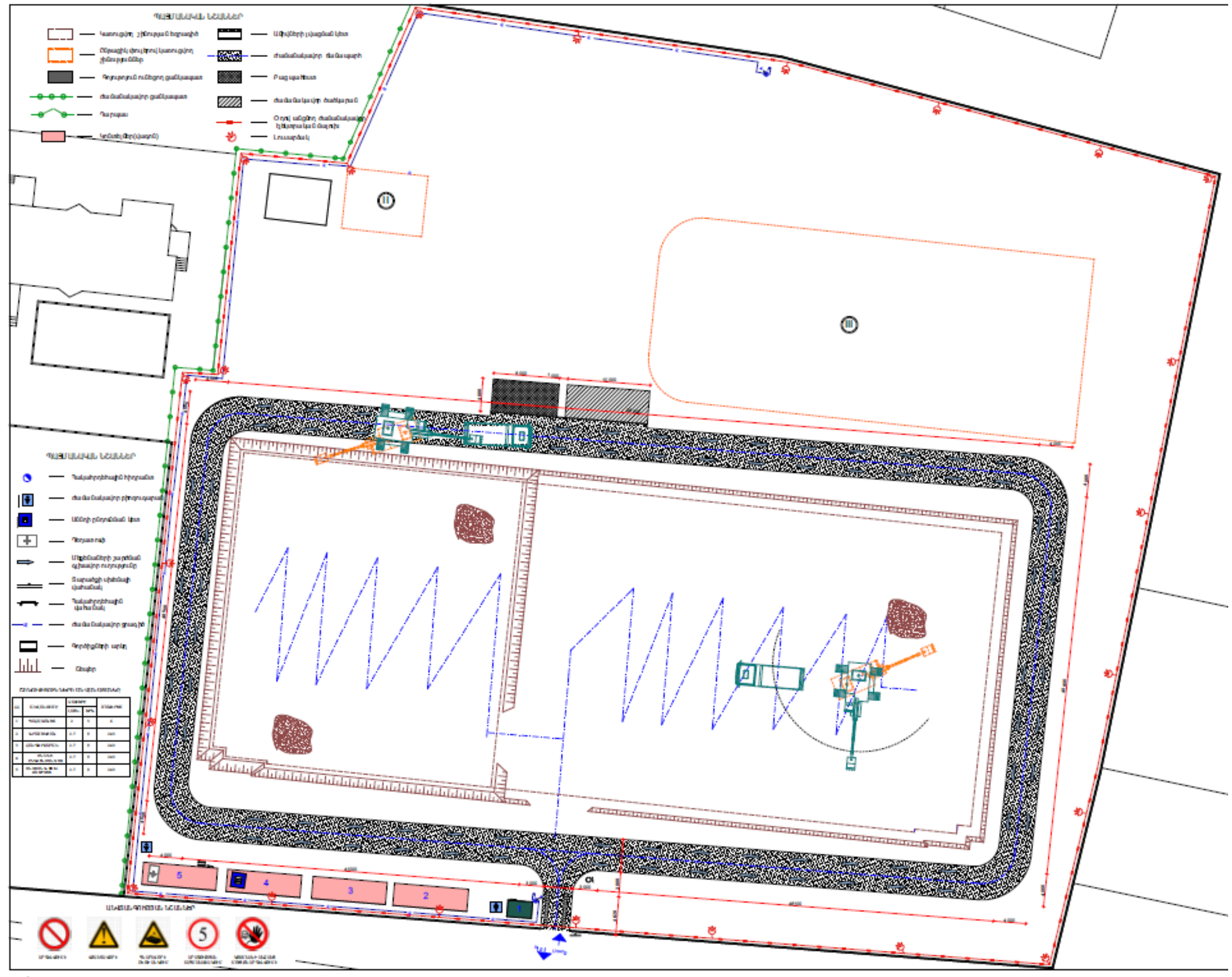
Նախատեսվող գործունեությունը իրենից ներկայացնում է ժամանակակից լուծումներով և նյութերով իրականացվող շինություն: Այն ներդաշնակ է շրջակա կառույցներին տվյալ միջավայրում և չի հանդիսանում վիզուալ տեսադաշտի խոչնդոտ շրջակա բնակչության համար:

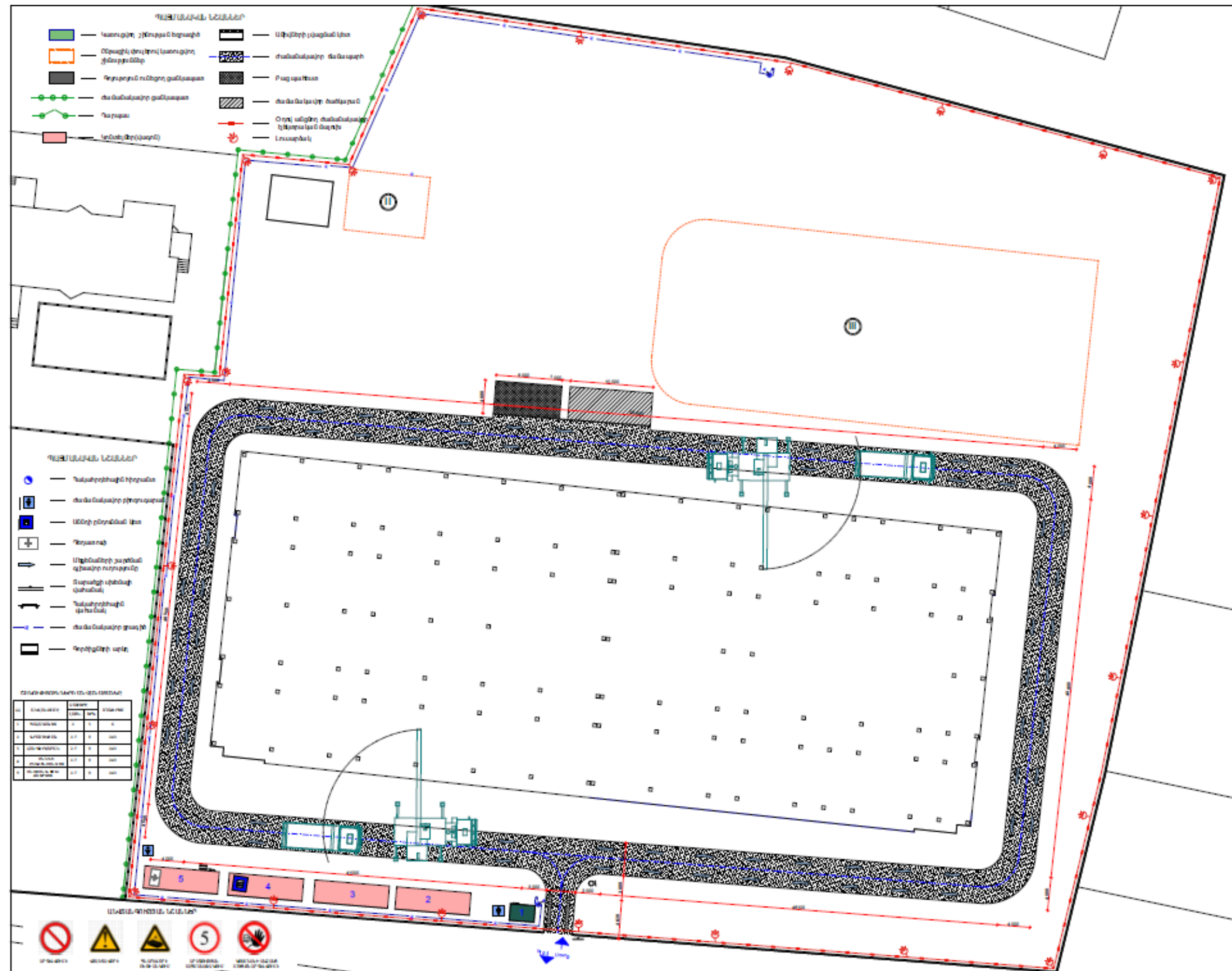
Դպրոցի գազամատակարարման և էլեկտրամատակարարման համար նոր տեխնիկական պայմանների անհրաժեշտություն չկա, գազամատակարարումը իրականացվելու է համաձայն «Գազայրում Արմենիա» ՓԲ և ՀԷՑ ՓԲ ընկերությունների հետ գործող պայմանագրերի /տես կից գրություններ Հավելվածներ բաժնում/:

1.5.3 Նախատեսվող գործունեության տարածքի գլխավոր հաստակագիծ

1.5.5 Շինարարական աշխատանքների կազմակերպման հատակագիծ

1.5.6 Ժամանակացույց

ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԴՊՐՈՑԻ ԿԱՌՈՒՅՄԱՆ																																		
Ժ Ա Մ Ա Ն Ա Կ Ա Ց Ո Ւ Յ Ց																																		
ՀՀ	Խումբը	Աշխատանքների անվանումները	Չ. մ.	Մասկային	Հիմնական մի	Աշխատատար ուղևոր		Հերթափոխների քիմի	Բանվորների քիմի	Տնօրենի քիմի, օր	I ՏԱՐԻ												II ՏԱՐԻ											
						Լարման, մ-ժամ	Հյուս. մարդ-հերթ				ամիսներ																							
											1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12																							
1	Ա	Նախապատրաստական և քանդման աշխատանքներ					300	1	10	30	12																							
		Տարածքի ժամանակավոր ցանկապատում, ժամանակավոր կոմունիկացիաների տեղադրում, գոյություն ունեցողների հեռացում կամ վերատեղադրում, շինարարական մեքենաների և մեխանիզմների փոխադրում շինարարական, վարչատնտեսական և սանիտարահիգիենիկ տարածքների կարգավորում																																
2	Բ	Հողային աշխատանքներ	մ ³	4800.0					10	120	10																							
	Գ	Երկաթբետոնե կառուցվածքներ և շարվածք																																
3		Հիմքերի նախապատրաստական շերտի իրականացում	մ ³	80.0	11-01-002-04	2.5	25.00	1.0	15	240																								
4		Հիմքերի իրականացում	մ ³	600.0	01-01-001-10	4.88	364.50							15																				
5		Ջրամեկուսացման աշխատանքներ և ներքին հետվեցք					20.00																											
6		Երկաթբետոնե սյուների իրականացում	մ ³	130.0	06-01-107-3	12.72	206.70									15																		
7		Երկաթբետոնե հեծանների իրականացում	մ ³	330.0	06-01-109-1	16.87	695.89																											
8		Երկաթբետոնե ծածկերի իրականացում	մ ³	1180.0	06-01-110-1	8.67	1278.5																											
9		Երկաթբետոնե պատերի իրականացում	մ ³	400.0	06-01-110-1	8.67	433.5																											
10		Այլ երկաթբետոնե աշխատանքներ					100.00																											
11		Շարվածքային աշխատանքներ					2100.0		10	210					10																			
12	Դ	Տանիքային աշխատանքներ					600.00		10	60														10										
13	Ե	Բացվածքների լրացում, հատակներ, հերքին և արտաքին հարդարում					3840.0		16	240													15											
14	Զ	Կարասյատան, մարզադաշտի, մարզահրապարակի կառուցում					2100.0		10	210												10												
15	Է	Փեժեներակա ցանցեր		408.0			2880.0		8	360	8				8	8						8		8										
16	Ը	Բարեկարգում և կանաչապատում					1200.0		10	120														10										
		Ընդհանուր					16144			1590																								

Բանվորների առավելագույն քանակը 44 մարդ, միջին քանակը 28 մարդ

Բանվորական ուժի օգտագործման անհամապատասխան գործակիցը 1,57

Աշխատանքների համատեղման գործակիցը 1530/600= 2,55

1.5.7 Ջրամատակարարում և ջրահեռացում. Ոռոգման համակարգ

Դպրոցի ջրամատակարարման և ջրահեռացման նախագիծը իրականացված է հիմք ունենալով նախագծման առաջադրանքը, Վեոլիա Ջուր ՓԲԸ կողմից տրված ՎՋ 4372/2022 տեխնիկական պայմանը /կցված/: Որպես ելակետային տվյալներ ծառայել են ճարտարապետական հատակագծերը, գլխավոր հատակագիծը:

Նախագծով նախատեսված են հետևյալ համակարգերը՝

- Խմելու տնտ. և ջրամատակարարում:
- Կենցաղային կոյուղի:
- Ոռոգման համակարգ:

Ջրամատակարարման արտաքին ցանց՝

- Նախատեսվող ջրագիծը սնվում է համայնքային ցանցից և միանում է $d=63$ մմ $P=2.0$ մթն. պոլիէթիլենային ջրագծից: Նախատեսվում է կառուցել $d=50$ մմ, $L=14.0$ մ երկարությամբ պոլիէթիլենային արտաքին ջրագիծ միացման տեղում կառուցելով հրշեջ հիդրանտի և փականի տեղադրմամբ ջրմուղի ե/բ դիտադոր և դպրոցի պարիսպին կից ե/բ ջրաչափական հոր $d=40$ մմ ջրաչափով:

Գրունտի սառեցման խորությունը 70 սմ է, ուստի ջրամատակարարման խողովակներն անցկացվում են 120սմ մինիմալ խորությամբ: Նախագծով նախատեսվում է խրամուղու նախապատրաստական շերտ ավազից 10սմ հաստությամբ, ետլիցք ավազով ձեռքով 0.1մ շերտ առ շերտ տոփանումով $d+200$ մմ:

Ջրամատակարարման ներքակային ցանց՝

Նախատեսվում է կառուցել $d=50$ մմ, $L=200.0$ մ երկարությամբ պոլիէթիլենային ջրագիծ, որից 44.0մ-ը դպրոցի նկուղային հարկից ջերմային ցանցի կողքով կմտնի կաթսայատուն:

- Ջրահեռացում(կոյուղի)

Նախատեսվող կոյուղագիծը միանում է տարածքում նոր կառուցվող կոյուղու մաքրման Топас 100 սարքավորմանը:

Սարքավորումը կատարում է եռաստիճան մաքրում՝ մաքրված կեղտաջրերի բնութագրերն են՝ ԹԿՊ20 - 10-20մգ/լ - ի սահմաններում, ԹՔՊ - 70-100մգ/լ – ի սահմաններում, N և NH4 իոնների պարունակությունը 15-20մգ/լ – ի սահմաններում:

Նախագծով նախատեսվում խրամուղու նախապատրաստական շերտ ավազից 10սմ հաստությամբ, ետլիցք ավազով ձեռքով 0.1մ շերտ առ շերտ տոփանումով $d+200$ մմ, և վերջնական ետլիցք տեղի բնահողից:

Կենցաղային կոյուղու ցանցը ինքնահոս է: Բոլոր համակարգերը մոնտաժից հետո ենթակա են հիդրավլիկական փորձարկման՝ համաձայն գործող նորմերի:

- Ոռոգման համակարգ՝

Ոռոգման համակարգը սնվում է տարածքում նախատեսված ռեզերվուարից, որում կուտակվում է մաքրման սարքավորման միջոցով մաքրված ջուրը: Ջուրը ջրասույզ պոմպի (Гном 16-16)-ի միջոցով մղվում է ոռոգման համակարգ:

Ավելցուկային ջրերի հեռացման համար նախատեսված է դրենաժային հորատանցք 15.0մ խորությամբ Մ125մմ, որի մեջ տեղադրվում է պոլիէթիլենային խողովակ: Խողովակի վրա անհրաժեշտ է բացել անցքեր Մ20մմ տրամագծով, յուրաքանչյուր 1 գծամետրի վրա, թվով 10 հատ:

1.5.8 Ջեռուցում և օդափոխություն

1. Դպրոցի ջեռուցման և օդափոխության նախագիծը կատարված է համաձայն՝

ա) Ճարտարապետաշինարարական գծագրերի, որոնք մշակվել են "Հայնախագիծ" ԲԲԸ-ում

բ) Գործող համապատասխան շինարարական նորմերի

ա) ՀՀՇՆ IV-12.02.01-04 "Ջեռուցում, օդափոխություն և օդի լավորակում"

բ) ՀՀՇՆ 24-01-2016՝ Շենքերի ջերմային պաշտպանություն՝

գ) ՀՀՇՆ II-7.01-2011 "Շինարարական կլիմայաբանություն"

2. Արտաքին օդի ձմեռային հաշվարկային ջերմաստիճանը՝

- Ջեռուցման և օդափոխության համակարգերի համար $t = -210^{\circ}\text{C}$

3. Ջերմատարը ջուր $80 \div 65^{\circ}\text{C}$ ջեռուցման և օդափոխության համակարգերի համար:

4. Սենյակների ներքին ջերմաստիճանը ընդունված է համաձայն վերը նշված շինարարական նորմերի:

5. Ջերմամատակարարումը իրականացվում է սեփական կաթսայատնից տեղակայված դպրոցի տարածքում:

2. Ջեռուցում և ներածման համակարգերի ջերմամատակարարում

1. Դպրոցում նախատեսված է ջրային ջեռուցում, երկխողովակյա, համընթաց շարժումով, ջրի մեխանիկական շրջանառությամբ համակարգ:

2. Առաջին հարկի մարտկոցների մագիստրալ մատակարար և հետադարձ խողովակաշարերը անցնում են հատակի հաստության միջով, իսկ երկրորդ հարկի ջեռուցման մարտկոցների մատակարար և հետադարձ խողովակները անցնում են առաջին հարկի առաստաղի տակով:

3. Որպես ջեռուցման սարքեր նախատեսված են այլումինե ջեռուցման մարտկոցներ:

4. Մարտկոցների ջերմատվությունը կարգավորելու տեղադրվում են ջերմակարգավորիչ փականներ, իսկ հետադարձի վրա փակող փական սպասարկման համար:

5. Բոլոր ջեռուցման սարքերի վրա նախատեսված են օդի հեռացման փականներ և դատարկման փականներ:
6. Ջերմային հանգույցում օդահաեռացման նպատակով տեղադրվում են ավտոմատ օդահներ:
7. Ջեռուցման բոլոր մագիստրալ խողովակները մեկուսացվում են 10մմ հաստությամբ սինթետիկ կաուչուկե մեկուսիչներով:
8. Ներածման համակարգերի ջերմամատակարարման խողովակները ընդունված են մետաղից և ներկվում են յուղաներկով երկու անգամ, որից հետո մեկուսացվում են 15մմ հաստությամբ մեկուսիչներով բոլոր տրամագծերի համար:

3.Օդափոխություն

1. Դպրոցում նախատեսված է ընդհանուր օդափոխության ներածման և արտածման համակարգեր մեխանիկական դրդմամբ:
2. Էներգոարդյունավետության նպատակով նախատեսված են ներածման-արտածման սարքեր ռեկուպերատորով:
3. Համակարգերի համարները և սպասարկվող սենյակները ներկայացված են օդափոխության սարքավորումների բնութագրում:
4. Քիմիայի դասարանի արտածման պահարանից նախատեսված է մեխանիկական դրդմամբ արտածում:

Արտածված օդը կոմպենսացնելու համար նախատեսված է ներածում միջանցքից, որը ապահովելու համար նախատեսված է ներածման դրոսել փական էլ. շարժաքերով: Փականը բլոկված է արտածման օդափոխիչի հետ:

5. Սանհանգույցներից կազմակերպված են արտածման համակարգեր մեխանիկական դրդմամբ:
6. Ապաստարանի ներածման սարքը տաքացնում է օդը էլ. եղանակով և միացված է էլ. գեներատորին:
7. Ներածման բոլոր օդատարները, ինչպես նաև ռեկուպերացիոն համակարգերի արտածման օդատարները մեկուսացվում են 10մմ հաստությամբ մեկուսիչներով:
8. Օդատարները ընդունված են ցինկապատ պողպատից, որոնց համապատասխան հաստությունները նշված են անվանացանկում:

1.5.9 Արևային համակարգ

ՀՀ, Արմավիրի մարզ, Մրգաշատ բնակավայրում գտնվող նոր կառուցվող Մրգաշատի միջնակարգ դպրոցին պատկանող տարածքում 127.6 կՎտ պիկային հզորությամբ արևային ֆոտովոլտային համակարգի նախագծման համար հիմք են հանդիսացել.

1. Տեղանքի հատակագծերը

2. Տեղագնման արդյունքները

3. Տեխնիկական առաջադրանքը

Նախագծով նախատեսվում է 127.6 կՎտ դրվածքային հզորությամբ արևային ֆոտովոլտային համակարգի տեղակայում ՀՀ Արմավիրի մարզ, Մրգաշատ բնակավայրում գտնվող նոր կառուցվող շինության տանիքին:

ՖՎ վահանակները տեղակայվելու են տանիքին՝ տանիքի ուղղությամբ զուգահեռ, 19° հորիզոնական թեքությամբ: Արևային ֆոտովոլտային համակարգը կազմված է 232 հատ միաբյուրեղային 144 (6x24) կեսբջիջներով, 550 Վտ պիկային հզորությամբ ֆոտովոլտային (ՖՎ) վահանակներից, որոնք բաժանված են 16 ՖՎ խմբի՝ 8 խումբյուրաքանյուր փոխակերպիչի համար: Դրանք միանում են փոխակերպիչների ԱՀԿՈՒ 4 մուտքերին, փոխակերպիչների անվանական ելքային հզորությունը 60 կՎտ է /Եռաֆազ/:

Տանիքին ՖՎ վահանակները տեղակայվում են ալյումինե կրող հենակառուցվածքի վրա ձգման միջոցով: ՖՎ կրող հենակառուցվածքի բոլոր դետալները և տրամատներն էլեկտրոլիզացված ալյումինից են:

Փոխակերպիչը և ՓՀՀՏ-ն տեղադրվում են շենքի ներսում առանձին հատկացված սենյակում: Փոխակերպիչները փոփոխական հոսանքի կողմից կարճ միացումներից և իմպուլսային գերլարումներից պաշտպանելու համար փոփոխական հոսանքի համակցման տուփի (ՓՀՀՏ) մեջ տեղադրվում են անհատական և մուտքային ինքնավար անջատիչներ, իմպուլսային գերլարման սահմանափակիչ: ՖՎ համակարգը բաշխիչ էլեկտրական ցանցին միանում է ՓՀՀՏ-ն մալուխով շենքի մուտքային բաշխիչ վահանին էլեկտրականապես միանալու միջոցով: Հաստատուն հոսանքի մալուխները իջեցվում են շենքի հորանների միջով՝ ծալքախողովակի մեջ և միանում է շենքի էներգետիկական սենյակում գտնվող փոխակերպիչներին: Շենքի էլեկտրամատակարարումը և դպրոցի էլեկտրաէներգիայի հաշվառումը «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր»-ի հետ անհրաժեշտ է իրականացնել դարձափոխիչային էլեկտրոնային երկսակագնային էլեկտրական հաշվիչի միջոցով, եռաֆազ սնուցմամբ: ՖՎՀ-ն միացվում է դպրոցի գոյություն ունեցող հողանցման ցանցին:

1.5.10 Ջերմամեխանիկական մաս

ՀՀ Արմավիրի մարզ, Մրգաշատ բնակավայրում միջնակարգ դպրոցի ջերմամատակարարման համար կաթսայատան նախագիծը կատարվել է համաձայն՝

ա) ջերմային ծախսերի: Տես աղյուսակ N1:

բ) ճարտարապետաշինարարական գծագրերի:

գ) կաթսայատան տեղակայման նորմերի ՇՆ և կ II-35-76:

2. Նախագծվող կաթսայատունը սպասարկում է միայն Մրգաշատի միջնակարգ դպրոցին:

3. Ջերմամատակարարման համակարգը փակ է:

4. Ջերմատարը ջուր՝ $t_1=80^\circ\text{C}$, $t_2=65^\circ\text{C}$ (հաշվարկային):

5. Վառելիքը՝ բնական գազ:

6. Կաթսայատան ջրամատակարարումը՝ ջրմուղից:

Կաթսայատան աշխատանքային նախագիծը կներկայացվի տեխնիկական անվտանգության փորձաքննության:

2. ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԼՈՒԾՈՒՄՆԵՐ

1. Ելնելով ջերմային ծախսերից նախագծում նախատեսված են ավտոմատացված ջրային երկու կաթսաներ $Q=954$ կՎտ նոմինալ ջերմարտադրողականություններով:

2. Կաթսաները համալրված են ավտոմատացված գազի այրիչներով:

3. Տաք ջուր ստանալու համար կաթսայատանը նախատեսվում է ջրաջրային թերթավոր տաքացուցիչներ 2 հատ (մեկը պահուստային) $Q=180$ կՎտ ջերմային հզորությամբ յուրաքանչյուրը:

4. Կաթսայատանը տեղակայված են նաև , ջրատաքացուցիչները, թաղանթային ընդարձակիչ անոթը, կոլեկտորները, պոմպերը:

3. ԾԽԱԳԱԶԵՐԻ ԱՐՏԱՆԵՏՈՒՄ

1. Ընտրված կաթսաները ունեն փոքր աերողինամիկական դիմադրություն, որի շնորհիվ ծխագազերի արտանետումը ընտրված է բնական:

2. Ծխնելույզի տրամագիծը ընտրված է $U426 \times 10$ մմ:

3. Վառելիքի այրման համար օդաքանակը վերցվում է անմիջապես կաթսայատան սրահից, իսկ կաթսայատուն օդի մուտքը կատարվում է կաթսայատան դռան վերևում նախատեսված ճաղաշարի միջոցով:

4. ՕԴԱՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ

1. Կաթսայատան սրահում նախատեսված է ներածման և արտածման օդափոխություն բնական դրոմամբ:

Արտածումը իրականացվում է $U300$ երկու դեֆլեկտորների միջոցով, իսկ օդի ներածումը՝ նախատեսված 1500×900 (հ) ճաղաշարի միջոցով:

5. ՋԵՐՄԱՄԵԿՈՒՍԱՑՈՒՄ

1. Ջերմության կորուստները նվազագույնի հասցնելու նպատակով թուր խողովակները T_1 , T_2 , T_3 , T_4 , և սարքավորումները մեկուսացվում են:

2. Մինչև մեկուսացնելը խողովակների մակերեսները մաքրվում են և ներկվում հակաքայքայիչ լաքով հետո մեկուսացվում են ռետինե խողովակաձև մեկուսիչով:

6.ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՑՈՒՑՈՒՄՆԵՐ ՄՈՆՏԱԺԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

1. Կաթսայատան խողովակաշարերը մոնտաժվում են էլեկտրոեռակցումային ԳՈՍՏ 10704-91 և ջրագազամուղային ԳՈՍՏ 3262-82 պողպատյա խողովակներով:

2. Բոլոր խողովակաշարերը մոնտաժումից հետո ենթարկվում են հիդրավիկ փորձարկման:

3. Խողովակաշարերը մոնտաժվում են $i=0.002$ մ/մ թեքությամբ:

Խողովակաշարերի վերին բարձր կետերից կատարվում է օդի հեռացում, իսկ ներքևի ցածր կետերից՝ ջրի դատարկում:

2. ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ՄԽԵՄԱՆ

Որպես շինհրապարակ դիտարկվելու է ամբողջ հողատարժքը:

Ելնելով առկա պայմաններից շինությունները բացի շինարարական նորմերով տրված անվտանգության հրահանգներից, անհրաժեշտ է կազմակերպել և աշխատանքների կատարման նախագծում արտացոլել անվտանգության նորմերի անհատական մոտեցումներ հատկապես կապված կռունկի գործողության գոտում կատարվելիք շին. մոնտաժային աշխատանքների վերաբերյալ:

Շին. մոնտաժային աշխատանքները պետք է կատարել պահպանելով շինարարական նորմաները, կանոնները, ստանդարտները և նախագծի տեխնիկական պայմանները:

Շինարարության իրականացման որակի չափանիշները հսկվում են տեխնիկական հսկողություն իրականացնող մարմնի կողմից, հատկապես ակտավորելով թաքնված աշխատանքների իրականացումը, գրանցելով վարման մատյանում:

Շին. հրապարակը կազմակերպելիս պետք է ղեկավարվել Քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմնի կողմից տրված հրահանգների:

Շին. հրապարակը կոմպլեկտավորվում է հակահրդեհային ինվենտարով:

Շինարարության ընթացքում անհրաժեշտ է կատարել միջոցառումներ զերծ պահելու շրջակա միջավայրը աղտոտումից, թունավոր արտաթորումներից:

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ

1©Աշխատանքների բնույթից ելնելով^a բանվորական բրիգադները ձևավորվում են որպես բազմապրոֆիլ կամ մասնագիտացված:

2©Բազմապրոֆիլ բրիգադները նպատակահարմար է կազմավորել խոշորացված (ընդհանրացված) տիպի ավարտուն շինարարական արտադրանքի՝ աշխատանքների ընդհանրացված փուլի՝ կոնստրուկտիվ հանգույցի ստեղծման նպատակով:

3©Բրիգադների քանակական և մասնագիտական - որակական կազմը սահմանվում է աշխատանքների ծրագրված ծավալների՝ աշխատատարության և աշխատանքների կատարման ժամկետների հիման վրա:

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1©Բանվորների աշխատանքի պաշտպանությունը ապահովվելու է անհատական պաշտպանության միջոցների կիրառմամբ (հատուկ արտահագուստ՝ կոշիկ)՝ համալիր պաշտպանության միջոցառումների կատարումով (ցանկապատում՝ լուսավորում՝ օդափոխում՝ պաշտպանիչ և արգելակիչ սարքեր և հարմարանքներ և այլն)՝ սանիտարակենցաղային շինություններով և սարքավորումներով՝ գործող նորմերին և կատարվող աշխատանքների բնույթին համապատասխան:

2©Շինմոնտաժային աշխատանքների կատարման ընթացքում պահպանվելու են շինարարությունում անվտանգության տեխնիկայի վերաբերյալ շինարարական նորմերի և կանոնների պահանջները:

3©Աշխատանքի պաշտպանության՝ անվտանգության տեխնիկայի՝ արտադրական սանիտարահիգիենիկ միջոցառումների և հակահրդեհային անվտանգության վերաբերյալ անց է կացվելու հրահանգում: Շինմոնտաժային աշխատանքների կատարման ընթացքում պահպանվելու են շինարարությունում անվտանգության տեխնիկայի վերաբերյալ շինարարական նորմերի և կանոնների պահանջները:

4.Բանվորների անվտանգության տեխնիկայի ուսուցման՝ հրահանգման ժամանակին և որակով անցկացման՝ անհատական պաշտպանական միջոցների վիճակի և կիրառման՝ արտադրական անվտանգության և արտադրական սանիտարահիգիենիկ անվտանգության հետ կապված բոլոր միջոցառումների կատարման հսկողությունը վերապահվում է աշխատանքներն իրականացնող կազմակերպությանը:

Անհրաժեշտ է ավելի հետևողական մշտադիտարկումներ իրականացնել շինարարական գործունեության ոլորտում՝ արձանագրելով շինհրապարակի որակի, բանվորական հագուստի կուլտուրայի, անվտանգության կանոնների հնարավոր անհամաչափությունները:

Իրականացվող շինարարական աշխատանքների ընթացքում կառուցապատողի կառաջնորդի Առողջապահության նախարարի 2012 թվականի սեպտեմբերի 19-ի թիվ 15-Ն, իսկ շահագործման ժամանակ 2017 թվականի մարտի 28-ի թիվ 12-Ն հրամաններով հաստատված սանիտարական կանոնների և նորմերի պահանջներով:

2.1 Շինարարության պայմանները

ՀՀ Արմավիրի մարզ, Մեծամոր համայնք, Մրգաշատ բնակավայրի միջնակարգ դպրոցի շինարարության տեղամասն՝ ըստ երկրաբանական հետազննության արդյունքների ռելիեֆը հարթ է, փոքր թեքությամբ:

Նախագծվող շենքի հիմքերի կայունության վրա բացասաբար ազդող ֆիզիկաներկրաբանական պրոցեսներն ու երևույթները բացակայում են:

Օբյեկտի ճարտարապետական և կառուցվածքային բնութագիրը Դպրոցի շենքը երկհարկանի է, մասնակի նկուղային հարկում նախատեսվում է ապաստարան ելքային միջանցքով: Շենքը ուղղանկյունաձև ուրվագծի է՝ 91,5 մ x 35,0 մ հիմնական առանցքային չափսերով: Տանիքածածկույթն իրականացված է մակահալեցվող փաթեթոցային նյութի 2 շերտից: Շենքի առավելագույն բարձրությունը 11,44 մ է: Կառուցվածքային համակարգը շրջանակային է, հիմքերը ժապավենային:

Դպրոցի բակային տարածքում նախատեսված են նաև՝ բաց մարզադաշտ, բաց մարզահրապարակ և վազքուղի, կաթսայատուն, սալվածք, հարթակներ, սիզամարգեր,

2.2 Աշխատանքների կատարման սխեմա

Նախապատրաստական փուլ

Նախապատրաստական փուլում իրականացվում են՝

- ժամանակավոր ցանկապատման իրականացում,
- գոյություն ունեցող կոմունիկացիաների վերատեղադրում (անհրաժեշտության դեպքում)
- ժամանակավոր շինությունների տեղադրում,
- ժամանակավոր ինժեներական ցանցերի տեղադրում,
- մեքենաների և մեխանիզմների փոխադրում շինհրապարակ,
- բանվորների հրահանգավորում անվտանգության տեխնիկայի վերաբերյալ,
- անիվների լվացման կետի տեղադրում (անհրաժեշտության դեպքում),
- անվտանգության նշանների տեղադրում,
- հակահրդեհային միջոցների տեղադրում:

Հիմնական փուլ

Հիմնական փուլում կատարվելու են հետևյալ աշխատանքները՝

- հիմնական և օժանդակ օբյեկտների կառուցում,
- ներքին և արտաքին կոմունիկացիաների տեղադրում,
- բարեկարգման աշխատանքներ,
- կանաչապատման աշխատանքներ:

2.3 Շինարարության ժամկետները

Շինարարության ժամկետը որոշվել է ըստ հիմնական աշխատանքների ծավալների և դրանց աշխատատարության: Ընդհանուր տևողությունը կազմում է 600 օրացուցային օր (20 ամիս, 1 տարի 8 ամիս), բանվորների առավելագույն քանակը 44 մարդ, աշխատանքների համատեղման գործակիցը՝ 2,5, բանվորական ուժի օգտագործման անհամաչափության գործակիցը՝ 1,55:

2.4 Հիմնական շինարարական մեքենաների և մեխանիզմների պահանջարկը

Հիմնական շինարարական մեքենաների և մեխանիզմների պահանջարկը որոշվել է աշխատանքների ծավալների և բնույթի հիման վրա՝ հաշվի առնելով շինարարության հատուկ պայմանները:

Հիմնական մեքենաների և մեխանիզմների անվանացանկը բերված է աղյուսակ 6-ում:

Աղյուսակ 6 Շինարարական մեքենաների և մեխանիզմների անվանացանկ

NN	Անվանում	Մակնիշ	Քանակ
1	Մորիլային վերամբարձ կռունկ	XCT25L5_S	2
	Հիմնական վերամբարձ մեխանիզմի հնարավոր այլ տարբերակներ՝	RDK 250 (թրթուրավոր). KC 55713-6 ГАЛИЧАНИН,	
2	Էքսկավատոր կախովի սարքավորումներով	ET-14 (կամ նմանատիպեր)	1
3	Ավտոբետոնապոմպ	SCHWING S36 SX	1
4	Բուլդոզեր	CAT CS 563 (կամ նմանատիպեր)	
5	Գլդոն	CAT D6R (կամ նմանատիպեր)	
6	Թրթուիչ մակերեսային էլեկտրական	ИБ-91А	2
7	Թրթուիչ խորքային էլեկտրական	ИБ-102А	2
8	Փոխարկիչ թրթուիչների համար	ИБ-4	2
9	Դակիչ ձեռքի էլեկտրական	ИЭ-4709А	1
10	Եռակցման տրանսֆորմատոր	ТД-500	2
11	Տոփանիչներ պնևմո և ձեռքի		4
12	Փոքր մեքենայացման միջոցներ	կոմպլեկտ	2
13	Հետահար մուրճ		1
14	Ավտոինքնաթափ		Հստ հաշվ
15	Ավտոբետոնախառնիչ	СБ69Б	Հստ հաշվարկի

Շինարարական տեխնիկայի համար համապատասխան վառելիքի լիցքավորումը և յուղումը իրականացվելու է շինհրապարակից դուրս լցակայաններում կամ սպասարկման կետերում:

Շինարարական աշխատանքների իրականացման համար անհրաժեշտ բետոնի խառնուրդը կմատակարարվի բետոնատար ավտոմեքենաներով, մասնագիտացված ընկերության կողմից, պայմանագրային հիմունքներով:

2.5 Հիմնական շինարարական աշխատանքների և ռեսուրսների ծավալները

Հողային աշխատանքների իրականացման համար առաջարկվում է ET 14 էքսկավատորը, դժվար հասանելի մասերում՝ ձեռքով:

Հողային աշխատանքներ՝

Հանույթ՝ 4600 մ³

Հետիցք՝ 1400 մ³

Ավելացած հողային զանգվածը կտեղափոխվի Սրգաշատ բնակավայրի կողմից օրենքով սահմանված վայր, համապատասխան թույլտվություն ստանալուց հետո:

Հատիծքի համար նախատեսված հողային զանգվածը կպահպանվի շինհրապարակում, փոշենստեցման համար պարբերաբար կիրականացվի ջրցան:

Հիմնական աշխատանքների ծավալները բերված են աղյուսակ 8-ում:

Աղյուսակ 8 Դպրոցի հիմնական շինարարական աշխատանքների ծավալներ

NN	Աշխատանքների անվանումները	Չափման միավ.	Ծավալը
1	Փորվածքների մշակում	մ³	4600,0
2	Հիմնային աշխատանքներ	մ³	600,0
3	Ե/բ սյուներ	մ³	130,0
4	Ե/բ հեծաններ	մ³	330,0
5	Ե/բ պատեր	մ³	400,0
6	Ե/բ ծածկեր	մ³	1180,0
7	Ամրանավորում	տ	400,0

2.5.1 Նյութերի և բնառեսուրսների օգտագործում

Դպրոցի կառուցման շինարարության ժամանակ օգտագործվում են տարբեր շինարարական նյութեր, այդ թվում երկաթբետոն, սրբատաշ և կոպտատաշ քար, փայտ, մետաղ, ապակի, բարձրորակ սվաղ, երեսապատման բարձրորակ նյութեր, ավագ, ցեմենտ, ներկանյութեր, բետոնյա կոնստուկցիաներ, մետաղական կոնստուկցիաներ և այլն:

Բնառեսուրսներից օգտագործվելու է ջուր՝ տարածքների ջրցանի, հողի/գրունտի խոնավացման համար՝ և շինանձնակազմի խմելու կենցաղային նպատակների համար:

Պահանջարկը որոշվել է աշխատանքների ծավալների, կատարման ժամկետների և Պետշինի խոշորացված նորմերի հիման վրա :

ա)Շինանձնակազմի կենցաղային և տնտեսական ջրածախսը որոշվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$W_{\text{է.ն.}} = (n \times N + n_1 \times N_1) \times T, \text{ որտեղ}$$

n – ԻՏ աշխատողների, ծառայողների թվաքանակն է՝ 3 մարդ

N– ԻՏԱ ջրածախսի նորմատիվն է՝ 0.016 մ³օր/մարդ

n₁– սպասարկող աշխատողների թվաքանակն է՝ 44 մարդ

N₁ – սպասարկողների ջրածախսի նորմատիվն է՝ 0.025 մ³օր/մարդ

T – աշխատանքային օրերի թիվն է՝ 624 օր

$W_{\text{խ.տ.}} = (3 \times 0.016 + 44 \times 0.025) \times 624 = 716.35 \text{ մ}^3/\text{շին. ժամ. կամ } 1.148 \text{ մ}^3/\text{օր.}$

b) Ջրցանի համար օգտագործվող ջրի ծախսը որոշվում է հետևյալ կերպ՝

$U_1 = S_1 \times K_1 \times T$, որտեղ՝

S₁ – ջրվող տարածքի մակերեսը, 500 մ²,

K₁ – 1 մ² օրական ջրցանի նորմը, 0.0015 մ³,

T – ջրցանի ժամանակահատվածը օրերով, 600

$U_1 = 500 \times 0.0015 \times 300 = 225 \text{ մ}^3/\text{շին. ժամ. կամ } 0.75 \text{ մ}^3/\text{օր}$

c) Ամփվների լվացման և ջրալցման ծախսը որոշվում է հետևյալ կերպ՝

$U_2 = S_2 \times K_2 \times T$, որտեղ՝

S₁ – լվացվող ավտոմեքենաների քանակը, 10 մ²,

K₁ – միավոր ծախսը 1 ավտոմեքենայի համար, 0.14 մ³,

T – ժամանակահատվածը օրերով, 450

$U_2 = 10 \times 0.14 \times 450 = 630 \text{ մ}^3/\text{շին. ժամ. կամ } 1.4 \text{ մ}^3/\text{օր}$

d) Տեղում բետոնի պատրաստման ծախսը որոշվում է հետևյալ կերպ՝

$U_3 = S_3 \times K_3$, որտեղ՝

S₃ – միավորի քանակը, 5 մ³,

K₃ – միավոր ծախսը 1մ³ բետոնի համար, 0.72 մ³,

$U_3 = 5 \times 0.72 = 3.6 \text{ մ}^3/\text{շին. ժամ}$

e) Բետոնի խնամքի ծախսը որոշվում է հետևյալ կերպ՝

$U_4 = S_4 \times K_4$, որտեղ՝

S₃ – միավորի քանակը, 15 մ³,

K₃ – միավոր ծախսը 1մ³ բետոնի համար, 0.0314 մ³,

$U_4 = 15 \times 0.0314 = 0.47 \text{ մ}^3/\text{շին. ժամ}$

Ընդամենը ջրօգտագործումը կկազմի 1575.42 մ³/շին. ժամ:

Բանվորկան և ԻՏԱ անձնակազմի կոմունալ-կենցաղային կարիքները հոգալու համար շինհրապարակում կտեղադրվեն ժամանակավոր սանհանգույցներ, որոնք շինաշխատանքների ավարտից հետո կապամոնտաժվեն:

Շինհրապարակում սանիտարական կանոնները և նորմերը պահպանվելուն են համաձայն ՀՀ առողջապահության նախարարի 2012 թվականի սեպտեմբերի 19-ի N15-Ն հրամանի համաձայն :

Ջրամատակարարումը կիրականացվի է գոյություն ունեցող ջրատարից: Կոյուղին կմիացվի համայնքային կոյուղատարին:

2.5.2 Շինմոնտաժային աշխատանքների որակի հսկումը

Շինմոնտաժային աշխատանքների բարձր որակն ու հուսալիությունն ապահովվում է շինարարական-մոնտաժային աշխատանքների արտադրական հսկման միջոցով, որն իրենից ներկայացնում է շինարարական արտադրանքի բոլոր փուլերում իրականացվող միջոցառումների համալիր:

Շինմոնտաժային աշխատանքների որակի արտադրական հսկումը ներառում է .

ա/ կոնստրուկցիաների, շինվածքների, նյութերի և սարքավորումների, աշխատանքային փաստաթղթերի մուտքային հսկումը;

բ/ արտադրական օպերացիաների և առանձին պրոցեսների օպերացիոն հսկումը;

գ/ շինմոնտաժային աշխատանքների ընդունման հսկումը:

Շինարարական արտադրության որակի ապահովման համակարգն ընդգրկում է նաև որակի տեխնիկական հսկումը, որն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի 746 և 752 հոդվածների հիման վրա:

Մուտքային հսկմամբ ստուգվում է աշխատանքային փաստաթղթերի լիակազմությունը, տեղեկատվական անհրաժեշտ ծավալը; շինարարական կոնստրուկցիաների, շինվածքների, իրերի, նյութերի և սարքավորումների արտաքին տեսքը և համապատասխանությունը ստանդարտներին, նորմատիվային և աշխատանքային փաստաթղթերին, անձնագրերի, սերտիֆիկատների և այլ ուղեկցող փաստաթղթերի առկայությունը:

Անվտանգության տեխնիկայի, աշխատանքի պաշտպանության, բնապահպանական և հրդեհային անվտանգության պահանջներ

- Մինչև աշխատանքների մեկնարկը պետք է կատարված լինեն տվյալ նախագծով նախատեսված անվտանգության միջոցառումները , որոնց ավարտը պետք է ձևակերպված լինի համապատասխան ակտով:
- Մարդկանց գտնվելու համար վտանգավոր գոտիները պետք է ցանկապատվեն, ունենան վտանգի մասին նախազգուշացնող ցուցանակներ:
- Օրվա մութ ժամանակահատվածում շինարարական հրապարակը և աշխատատեղերը պետք է լուսավորված լինեն ըստ ГООТ 12.1.046-85.

Լուսավորվածությունը պետք է լինի համաչափ , առանց կուրացնող էֆֆեկտի: Չլուսավորված տեղամասերում աշխատանքի իրականացումը չի թույլատրվում:

- Աշխատանքների տեղամասերը և աշխատատեղերը պետք է ապահովված լինեն ընկերային և անհատական պաշտպանության անհրաժեշտ միջոցներով, հրդեհամարման առաջնային միջոցներով, կապի, ազդանշանման և աշխատանքի անվտանգությունն ապահովող այլ միջոցներով `համաձայն գործող նորմատիվային փաստաթղթերի և համաձայնագրերի:

- Արգելվում է թողնել կախված, անկայուն, կոնստրուկցիաներ կամ դրանց մասեր:
- Էլեկտրական գործիքների հետ աշխատանքը թույլատրվում է 18-ից բարձր տարիքի անձանց: Էլեկտրաֆիկացված բոլոր գործիքները պետք է գրանցված լինեն հատուկ մատյանում և ունենան հաշվարկային համար: Կիրառելուց առաջ ստուգվում է գործիքի սարքին վիճակը՝ լարերի և բռնիչի մեկուսացումը, աշխատանքային մասի վիճակը, պարապ— ընթացքում աշխատանքը և այլն: Էլեկտրական լարերի պահպանման գոտում բոլոր էլեկտրաֆիկացված գործիքները պարտադիր հողանցվում են:
- Բանվորները պետք է ապահովված լինեն արտահագուստով, հատուկ կոշիկներով և անհատական պաշտպանության միջոցներով:
- Փոշու առաջացումից խուսափելու կամ առաջացման ժամանակ այն մարելու համար շինարարական աղբը պետք է թրջել ջրով:
- Բեռնակալիչ հարմարանքները և տարան (վերամբարձ կռունկով տեղափոխելու դեպքում) պետք է փորձարկված լինեն անվանական բեռնամբարձությունը կրկնակի անգամ գերազանցող բեռով:
- Աշխատանքի գոտում պետք է ունենալ հակահրդեհային միջոցներ ` 200 մ2 մակերեսին - 1 կոմպլեկտ հաշվարկով:
- Շինարարական աղբը պետք է ժամանակին հեռացվի , արգելվում է աղբի այրումը շինարարական հրապարակում:
- Արգելվում է դիզելային վառելիքի դատարկումը գետնի վրա:

3. ՏԱՐԱԾՔԻ ԿԱՆԱՀԱՊԱՏՈՒՄ

Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո նախատեսվում է իրականացնել տարածքի կանաչապատում: Կանաչապատման աշխատանքները իրականացնելու համար կառուցապատողի կողմից կնախապատրաստվի «Տարածքի բարեկարգման և արդիականացման նախագիծ»:

Կանաչապատումը նախատեսվում է իրականացնել տարածաշրջանին և տեղի կլիմայական պայմանների բնորոշ ծառաթփային բուսականությամբ: Բուսականության տեսակային և քանակային կազմը ներկայացված կանաչապատման սխեմայի վրա:

Նախքան ծառատնկման աշխատանքների սկսելը անհրաժեշտ է կանաչապատվող տարածքում իրականացնել հետևյալ ագրոմելիորատիվ միջոցառումները.

- Ոռոգման համակարգի անցկացում,
- Համաձայն ծառագիտական նախագծի համարակալված ցցափայտերի օգնությամբ ծառերի ու թփերի փոսերի տեղի նշահարում,
- Ծառերի համար 1մ խորությամբ և 50սմ լայնության փոսերի պատրաստում ,

- Թփերի համար 50-60սմ խորությամբ և 40սմ լայնության փոսերի պատրաստում,
 -Բոլոր փոսերի մոտ համարժեք ծավալի հողախառնուրդի կուտակում.
 պատրաստված 3 բաժին սևահողից, 1 բաժին կարմիր ավազից, 1 բաժին տորֆահողից և 0.5 բաժին փտած գոմաղբից, վրան ավելացնել մուլչ:

Ագրոտեխնիկական միջոցառումների ավարտից հետո խորհուրդ է տրվում նշված տարածքում ծառատունկն իրականացնել ուշ աշնանը կամ վաղ գարնանը: Տնկանյութը ծառերի դեպքում պետք է լինի 1.52-2.0մ, թփերի դեպքում՝ 0,5-0,8մ: Տնկանյութը կարելի է ձեռք բերել անտառային և դեկորատիվ տնկարաններից: Որպեսզի պաշտպանիչ կանաչ գոտում խոտածածկ առաջանա անհրաժեշտ է 1 ք.մ.-ում նախատեսվում է ցանել 0,04 կգ խոտի սերմ: Ծառատնկման հաջորդ 3 տարիներին խորհուրդ է տրվում վեգետացիայի ընթացքում 2-3 անգամ իրականացնել խնամքի (քաղհան, փխրեցում) աշխատանքներ, անհրաժեշտության դեպքում նաև վնասատուների նկատմամբ թունաքիմիկատներով կամ կենսաբանական պայքարի միջոցառումներ:

Նախատեսվում է կազմակերպված ոռոգման ցանց: Ցանցում առկա են կաթիլային ոռոգման հանգույցներ, նաև նախատեսված են ռետինե խողովակներ ամբողջությամբ ոռոգում կազմակերպելու համար:

Կանաչապատման աշխատանքներն կիրականացվեն ՀՀ կառավարության 08.02.2018 թվականի N 108-Ն որոշման պահանջների համապատասխան:

Կանաչապատման համար անհրաժեշտ բնահողի ծավալը կկազմի մոտ 1250մ³, ձեռքբերման վայրը կորոշվի շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո, ինչը նախապես կհամաձայնեցվի տեղական ինքնակառավարման մարմինների հետ:

Ուսումնասիրելով տեղանքը եվ խորհրդակցելով դենդրոլոգիհետ առաջարկվում է տեղադրել ստորել նշված բույսերի տեսականին համապատասխան քանակներով՝

ԹՂԿԻ ՍՐԱՏԵՐԵՎ ԿԱՐՄԻՐ - 8 հատ

ԳՆԴԱՁԵՎ ԻԼԵՆԻ - 17 հատ

ՍՅՈՒՆԱՁԵ ԹՈՒՅԱ - 4 հատ

ԲԱՐԴԻ ԱՐԾԱԹԱՁԱՅԼ - 28 հատ

ԲԱՐԲԱՐԻՍ - 12 հատ

ԱՍՊԻՐԱԿ - 11 հատ

ՖՈՐՁԻՑԻԱ - 3 հատ

ԽԵՆՈՄԵԼԵՍ - 12 հատ

ԼԱԲՈՌՆՈՒՄ ԱՆԱԳԻՐԱՏԵՐԵՎ - 9 հատ

ԵՂԵՎՆԻ ԿՈՎԿԱՍՅԱՆ - 18 հատ

ԳԻՀԻ ԿԱԶԱԿԱԿԱՆ - 2 հատ

ՀՈՒԴԱՅԱԾԱՌ - 11 հատ

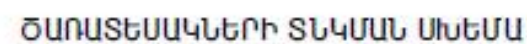
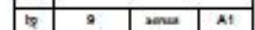
ՁԻԱԿԱՍԿ - 6 հատ

ՍԱՄՇԻՏ - 244 գմ

ԾԱՂԿԱՆՈՑ - 78 մ2

ՍԻԶԱՄԱՐԳ - 5019 մ2

Կանաչապատման սխեման ներկայացված է ստորև:

[illegible]

3.1 Կանաչ տարածքի ոռոգման ջրապահանջի հաշվարկ

Կանաչապատ տարածքի 1 մ²-ի մեկ ոռոգման համար ջրի ծախսի նորման կազմում է 4-6 լ/ մ²:

Տեղանքի շոգ կլիմայական պայմանների համար ընդունում ենք առավելագույն արժեքները.

գազոնների ոռոգում՝ $n_6 = 0.006$ մ³/մ²

Ոռոգման համար ջրապահանջը որոշվում է՝

$$W_{u.3} = (n_6 \times S) \times K \times t$$

որտեղ՝ S – ոռոգվող տարածքի մակերեսն է, գազոնների մակերեսը՝ $S_1 = 6270$ մ²,

K – ոռոգման օրական հաճախականությունն է, $K = 2$

t – ոռոգման օրերի պլանավորված թվաքանակն է, $t = 175$ օր

$$W_{u.3} = (0.006 \times 6270) \times 2 \times 175 = \underline{\underline{13167}} \text{ մ}^3/\text{տարի}$$

4. ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔԻ, ԱՅՂ ԹՎՈՒՄ՝ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

4.1 Տեղամասի ինժեներաերկրաբանական պայմանները

Գեոմորֆոլոգիական տեսակետից տեղամասը գտնվում է Արարատյան հարթավայրի հյուսիս-արևմտյան եզրային մասում:

Ռելիեֆը հարթ է, փոքր թեքությամբ արևմուտքից արևելք: Տեղամասի մակերևույթի բացարձակ նիշերը տատանվում են 852.0-852.5 մ սահմաններում:

Հողի սառեցման խորությունը՝ 75 սմ:

Շրջանի և տեղամասի երկրաբանական կառուցվածքը ներկայացված է չորրորդական հասակի լճա-ալուվիալ նստվածքային հաստվածքով՝ կավային, ավազային, ճալաքարա-կոպճային ապարներով, տեղ-տեղ ծածկված ժամանակակից դելուվիալ, ալուվիալ-պրոլուվիալ գոյացումներով: Չորրորդական նստվածքային հաստվածքի հիմքում տեղադրված են պլիոցենի հասակի հրաբխային հաստվածքը, ներկայացված անդեզիտներով, անդեզիտադալիտներով, տուֆավազաքարերով:

Տեղամասի երկրաբանա-լիթոլոգիական կտրվածքը վերնից-ներքև ներկայացված է հետևյալ գրունտների շերտերով (տես լիթոլոգիական կտրվածքները).

Շերտ 1	– լիրքագրունտ կավավազային խշով: Շերտը տեղամասում տարածված է ամենուրեք, 0.4-0.8 մ հզորությամբ:
Շերտ 2	– կավավազ գորշ, անցնող տեղ-տեղ մուգ գորշ ավազակավի, չոր և սակավխոնավ, կոշտ: Շերտը տեղամասում տարածված է ամենուրեք, 0.6-1.0 մ հզորությամբ: Ժամանակակից դելուվիալ գոյացումներ:
Շերտ 3	– մանր ճալաքար կոպիճով, մոխրագույն ավազի լցանյութով 25-35%, բեկորները լավ ու միջին հղկված են: Շերտը տեղամասում տարածված է ամենուրեք, 2.0-3.0 մ հզորությամբ: Չորրորդական ալուվիալ-պրոլուվիալ գոյացումներ:
Շերտ 4	– ավազ մանր ու միջնահատիկ, մոխրագույն և մոխրագորշ, տեղ-տեղ անցնող փոշային ու կավավազի, կոպիճով ու մանր ճալաքարով 15-25%, չոր ու սակավխոնավ: Շերտը տեղամասում տարածված է ամենուրեք, 0.4-0.6 մ հզորությամբ: Չորրորդական ալուվիալ-պրոլուվիալ գոյացումներ:
Շերտ 5	– ավազակավ դարչնագույն, սակավխոնավ ու խոնավ, կիսակոշտ ու կոշտ, տեղ-տեղ ձիգալաստիկ: Շերտը տեղամասում տարածված է ամենուրեք, 0.8-2.4 մ հզորությամբ: Չորրորդական ալուվիալ-պրոլուվիալ գոյացումներ:
Շերտ 6	– ավազակավ դարչնագույն, մանր մոխրագորշ ավազի բարակ /2-5 սմ/ ենթաշերտերով, տեղ-տեղ անցնող կավավազի, ջրահագեցած, ձիգ, փափուկ և հոսուն պլաստիկ: Շերտը տեղամասում տարածված է ամենուրեք, 3.8 մ բացված հզորությամբ: Չորրորդական ալուվիալ-պրոլուվիալ գոյացումներ:

Ստորգետնյա (գրունտային) ջրեր տեղամասում փորված հորատանցքերով հայտնաբերվել են 5.3-5.5 մ խորությունների վրա (տես աղյուսակ 1-ը):

Աղյուսակ 1

որ. N	Հորատանցքի բացարձակ նիշը, մ	Ստորգետնյա ջրերի մակարդակը, մ		
		խորութ., մ	նիշը, մ	ամսաթիվ
	852.1	5.3	846.8	23.06.2022
	852.3	5.5	846.8	23.06.2022
	852.1	5.3	846.8	23.06.2022
	852.1	5.3	846.8	23.06.2022

Գրունտային ջրերի մակերևույթն, ըստ հորատանցքերի տվյալների, գտնվում է հորիզոնական վիճակում: Գրունտային ջրերի մակարդակի առավելագույն բարձրացումը ֆիքսված նիշերից սեզոնային տատանումների ժամանակ կարող է հասնել 0.5 մ:

Հորատանցք 1-ից և 2-ից վերցված նմուշների քիմիական անալիզների տվյալների համաձայն տարածքի գրունտային ջրերը ալկալային են /pH=7.1/, թույլ աղակալած են /հանքայնացումը՝ 1660-1669 մգ/լ/, դրանք ագրեսիվ չեն բետոնի նկատմամբ:

Ջրի քիմիական անալիզի արդյունքների աղյուսակը բերված է 1ա հավելվածում:

Նախագծվող շենքի հիմքերի կայունության վրա բացասաբար ազդող Ֆիզիկաերկրաբանական պրոցեսներ ու երևույթներ տեղամասում չեն դիտվում:

4.2 Կլիմայական պայմանները

Արմավիրի մարզը ծովի մակարդակից տատանվում է 800-1000մ բարձրությունների վրա, իսկ Արմավիր քաղաքը գտնվում է ծովի մակերևույթից 870 մ բարձրության վրա:

Կլիման խիստ ցամաքային է: Մթնոլորտային տեղումների քանակը չի գերազանցում 300մմ: Ամառը շոգ է, տևական (4-5 ամիս), հաճախ ջերմաստիճանը բարձրանում է մինչև 40-42°C: Ձմեռը ցուրտ է, անամպ, անհողմ (հունվարին օդի միջին ջերմաստիճանը 10-20°C ցուրտ): Միջին տարեկան հարաբերական խոնավությունը կազմում է 62%: Բնորոշ են միջին արագության՝ առավելագույնը՝ 3,5 մ/վրկ արագության արևմտյան և հարավ-արևմտյան քամիները: Ջյան ծածկույթի առավելագույն հաստությունը կազմում է 42 սմ:

Մթնոլորտ վնասակար արտանետումների աղբյուրներ են հանդիսանում արտադրական ձեռնարկությունները, ավտոտրանսպորտի և էներգետիկայի օբյեկտները:

Հայաստանի հանրապետության տարածքում օդային ավազանի աղտոտվածությունը վերահսկվում է ՀՀ Շրջակա միջավայրի նախարարության «Հիդրոօդերկութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի կողմից:

Գործունեության տարածքի կլիմայական պայմաններն ներկայացված են ըստ քաղաքաշինության նախարարության ՀՀՇՆ II-7.01-2011 «Շինարարական կլիմայաբանություն» նորմատիվային փաստաթղթի: Համաձայն նշված փաստաթղթի Արմավիր քաղաքում կլիմայական բնութագրերն են.

Աղյուսակ 1.

Օդի ջերմաստիճանը, °C

Բնակավայրի անվանումը	Բարձրությունը ծովի մակարդակից, մ	Օդի միջին ամսական, ըստ ամիսների °C												Միջին տարեկան	Ընդարձակ տվյալներ	Ընդարձակ տվյալներ
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII			
Արմավիր	870	-4.2	-1.6	4.9	12.4	17.4	21.6	25.7	25.1	20.0	12.9	5.7	-0.9	11.6	-31	41

Օդի հարաբերական խոնավությունը (%)

Աղյուսակ 2

Բնակավայրի անվանումը	Օդի հարաբերական խոնավությունը. %														միջինը ժամը 15-ին	
	ըստ ամիսների												Միջին տարեկան	ամենացուրտ ամսվա	Ամենաշոգ ամսվա	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII				
Արմավիր	76	72	62	56	57	51	48	49	53	65	74	78	62	62	29	

Աղյուսակ 3.

Մթնոլորտային տեղումները և ձնածածկույթը

Բնակավայրի անվանումը	Տեղումների քանակը միջին ամսական մմ օրական առավելագույնը												Ձյան ծածկույթը			
	ըստ ամիսների												տարեկան	տասնորդական առավելագույնը, մմ	օրերի թիվը	ջրի առավելագույն քանակը ձյան մեջ, մմ
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII				
Արմավիր	18 19	19 21	25 26	32 37	44 42	26 21	12 38	9 31	11 35	25 30	23 30	16 20	260 42	42	38	92

Քամի

Աղյուսակ 4.

Բնակավայրի, օդերևութաբանական կայանիանվանումը	Միջին տարե- կան մթնո- թրոտա- յին ճնշումը, (հՊա)	Ամիսներ	Կրկնէփությունը, % ըստ ուղղությունների								Միջին արագությունը, մ/վ	Միջին արագության արա- գությունը, մ/վ	Միջին տարեկան արա- գությունը, մ/վ	Ուժեղ քամիներով (≥15մ/վ)օրերի քանակը	Հաշվարկային արագությունը, մ/վ, որը հնարավոր է մեկ անգամ «ո» տարիների ընթացքում		
			Հյուս- սիսայ ին (Հս)	Հյուս- սիս- արևել յան (ՀսԱր լ)	Արևել յան (Արլ)	Հա- րա վ- ար ևել յան (Հվ Ար լ)	Հա - րա վա յին (Հվ)	Հա- րավ- արևմ- տյան (ՀվԱր մ)	Ար ևմ տյ (Ար մ)	Հյո ւ- սիս ա ր ևմ տյ (ՀսԱր մ)					25	50	100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Արմավիր	917,0																
	հունվար	7	5	17	8	9	8	28	18	7	0,5	0,9	12	20	23	24	77
		2,2	2,2	1,9	1,9	1,8	2,3	2,5	2,8	7							
	ապրիլ	5	7	28	11	9	9	20	11	5	1,3						
		2,8	3,4	2,5	2,7	2,7	3,7	3,0	3,7	2							
հուլիս	3	8	31	16	11	7	16	8									
		2,1	2,5	1,9	2,2	1,1	2,6	2,7	2,6	5	1,1						
հոկտեմբեր	5	4	23	16	9	7	22	14	7	0,6							
	2,2	2,8	1,9	2,9	2,8	3,6	3,1	3,8	2								

4.3 Օդային ավազան

ՀՀ տարածքում մթնոլորտային օդի աղտոտվածությունը վերահսկվում է ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարության «Օդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն» ՊՈԱԿ (այսուհետ՝ ՊՈԱԿ) կողմից:

2021 թվականի ընթացքում մթնոլորտային օդի որակի դիտարկումներ կատարվել են Երևան, Գյումրի, Վանաձոր, Ալավերդի, Հրազդան, Արարատ, Ծաղկաձոր, Կապան, Քաջարան և Չարենցավան քաղաքներում: Որոշվել են մթնոլորտային օդում փոշու, փոշու մեջ մետաղների (մոտ 21 մետաղ), ծծմբի երկօքսիդի, ազոտի օքսիդների, ածխածնի մոնօքսիդի և գետնամերձ օզոնի պարունակությունները: Ընդհանուր առմամբ 2021 թվականին կատարվել է մթնոլորտային օդի 33216 նմուշառում, իրականացվել 36012 դիտարկում:

ՊՈԱԿ-ը Մրգաշատ բնակավայրում չունի դիտակայան, չի տեղադրում պասիվ նմուշառիչներ, մթնոլորտային օդի աղտոտվածության վերաբերյալ ՊՈԱԿ-ում տվյալներ չկան:

Որոշակի պատկերացում բնակավայրերի օդային ավազանների աղտոտվածության մասին կարելի է ստանալ ՊՈԱԿ-ի առաջարկած համապատասխան ձեռնարկ-ուղեցույցից:

Ըստ այդ ուղեցույցի մինչև 10 հազար բնակչությամբ բնակավայրերի համար օդի ֆոնային աղտոտվածության ցուցանիշներն են.

- Փոշի՝ 0.2 մգ/մ³;
- Ծծմբի երկօքսիդ՝ 0.02 մգ/մ³;
- Ազոտի երկօքսիդ՝ 0.008 մգ/մ³;
- Ածխածնի օքսիդ՝ 0.4 մգ/մ³:

4.4 Զրային ռեսուրսներ

ՀՀ Արմավիրի մարզն առանձնապես հարուստ չէ ջրային ռեսուրսներով: Արմավիր և քաղաքը գտնվում է Ախուրյան ջրավազանային կառավարման տարածքում:

Մարզում է գտնվում հանրապետության ամենացածրադիր լիճը՝ Այդր (Ակնա) լիճը, որը զբաղեցնում է 50 հեկտար մակերես, ունի 2 մետր խորություն, ձագարաձև ուրվագիծ և ստորերկրյա սնում: Միակ գետը, որ սկսվում է մարզի սահմաններում Մեծամորն է (Սևջուրը), որը սկիզբ է առնում Այդր լճից: Մեծամորի միակ խոշոր վտակը Քասախն է:

Թուրքիայի հետ սահմանն անցնում է Արաքս գետով: Ռեսուրսների պակասը հիմնականում լրացվում է ստորգետնյա ջրային ռեսուրսներով:

Գործում են Ստորին Հրազդանի, Էջմիածնի, Մեծամորի և այլ ջրանցքներ:

Հիդրոերկրաբանական տեսակետից տարածաշրջանը գտնվում է Արարատյան արևելյան ջրավազանում: Ստորերկրյա ջրերի սնուցումը իրականացվում է հիմնականում Արագած սարի հարավային լանջերից հոսող գետերի ենթահունային ջրերի հաշվին, ինչպես նաև միջլավային ջրերի հոսքի միջոցով: Ճնշումային հորիզոնը տեղադրված է 150-200մ հասնող հավասար խորություններում, ունի բացասական ճնշում (հոսք):

Շրջանի տարածքում հանդիպում են նաև գրունտային ջրեր, որոնք սնվում են մակերևութային հոսքի, մթնոլորտային տեղումների, ենթահունային ջրերի և արտեզյան հորատանցքերի արտանետման ջրերից: Գրունտային ջրերը առավելագույն մակարդակի հասնում են ապրիլ-մայիս ամիսներին, իսկ նվազագույնի՝ օգոստոս-նոյեմբեր ամիսներին:

Գործունեության և հարակից տարածքներում մակերևութային ջրերը բացակայում են:

4.5 Հողածածկ

Արմավիրի մարզի լանդշաֆտը ցածրադիր մասերում կիսաանապատային է, նախալեռնային շրջաններում՝ խայտաբղետ, կավաբեր, տեղ-տեղ աղակալված հողերը, կան նաև անապատային տեղամասեր:

Արաքսի և նրա վտակների փուխր բերվածքներում ձևավորվել են հումուսով աղքատ գորշ հողեր՝ բաց գորշագույն հողեր ու տիպիկ գորշահողեր՝ աղակալված տարածքներով, ցածրադիր ողողատներում՝ գերխոնավ հողերն ու ճահճուտները: Լճային նստվածքների հզորությունը հասնում է մի քանի տասնյակ մետրի:

Անապատի համար բնորոշ այս հողերի առաջացմանը նպաստել են կլիմայի չորությունը և բուսական ծածկույթի աղքատությունը: Բնորոշ են նաև բաց գորշագույն և գորշագույն

հողերը, որոնք հիմնականում ոռոգվում են գյուղատնտեսական նպատակով: Այս գոտու լանդշաֆտների մեծ մասը վերափոխվել են ջերմասեր կուլտուրաների ագրոլանդշաֆտների: Արարատյան հարթավայրի արևմտյան մասում հանդիպում են աղակալած հողեր՝ ալկալահողերը: Տեղ-տեղ երևում են թաքիրներ՝ դեղնա-սպիտակավուն կավի ճաքճքած մակերեսով տարածություններ: Չոր ցամաքային կլիմայի պայմաններում գերակշռում են ֆիզիկական հողմնահարման պրոցեսները՝ պայմանավորելով քայքայված փուխր նյութերի կուտակումը և կենսանյութի արագ հանքայնացումը:

ՀՀ Արմավիրի մարզը գյուղատնտեսական ուղղվածության մարզ է, քանի որ գտնվում է հիմնականում Արարատյան դաշտի բարեբեր հողերի վրա: Մարզի գյուղատնտեսական նշանակության հողերը կազմում են 97 076.1 հա կամ մարզի վարչական տարածքի 78.2%-ը, գյուղատնտեսական նշանակության հողերի 63.5%-ը ոռոգելի հողեր են, չմշակվող հողերը կազմում են 13 207.95 հա, որից աղակալած է 2 986 հա:

Մարզի աշխարհագրական դիրքը և բնակլիմայական պայմանները նպաստավոր են ինչպես պտղաբուծության(ելակ, ծիրան, խաղող), բանջար-բոստանային մշակաբույսների արտադրության, այնպես էլ խոշոր և մանր եղջերավոր անասնաբուծության, խոզաբուծության և թռչնաբուծության համար:

Նախատեսվող գործունեությունն իրականացվում է երկար տարիներ գործող կառուցապատված և ասֆալտապատված տարածքում, որով էլ պայմանավորված է հողաբուսաշերտի բացակայությունը:

4.6 Կենսաբազմազանություն

Տարածաշրջանի բնական լանդշաֆտը կիսաանապատային և լեռնատափաստանային է: Մարզում անտառածածկ տարածքներ չկան: Տարածքին բնորոշ են չորասեր ու աղասեր բույսերը: Համաձայն «Հայաստանի Հանրապետության Կենսաբազմազանության պահպանության, օգտագործման և վերարտադրության ռազմավարության և գործողությունների պետական ծրագրի» Արմավիրի մարզի տարածքում ՀՀ Կարմիր գրքում ներառված 24 բուսատեսակ և 86 կենդանատեսակ գտնվում են անհետացման եզրին:

4.6.1 Բուսական աշխարհ

Բուսական աշխարհ. մարզի տարածքը գտնվում է Երևանի և Արագածի ֆլորիստիկ շրջաններում, որոնց համար տիպիկ են Հայաստանի ֆլորայի 170-ից ավելի հազվագյուտ և անհետացող և 50-ից ավելի էնդիմիկ տեսակներ: Գերակշռում են կիսաանապատային չորասեր բուսատեսակները, իսկ ցածրադիր, ճահճապատ տարածություններում՝ եղեգնի մացառուտները: Տարածաշրջանում գրանցված են մոտ 130 բուսատեսակ, որոնցից որպես դոմինանտ կարելի է նշել հովվափողազգիներից (*Alismataceae*)՝ հովվափող լանցետային (*Alisma lanceolatum*), սովորական նետախոտը (*Sagittaria sagittifolia* L.), եռատերև նետախոտը (*Sagittaria trifolia* L.), հովանոցազգիներից՝ ակտոնոլեմ խոշորաբաժակը (*Actinolema macrolema*), աննշմարակող անհարթապտուղը (*Aphanopleura trachisperma*), երնջակ Վանատուրի (*Eringium vanaturii*), աստղածաղիկազգիներից՝ վարդատերեփուկ մուշկայինը (*Amberboa moschata*), խոզանափուշ բարակը (*Caucinia tenella*), կանգար տուրնեֆորի (*Gundelia tournefortii*), կաթնուկ Թախտաշյանի (*Lactuca takhtadzhianii*), խաչածաղկավորներից՝ լրջուն

թռչնակտուց (*Isatis ornitorhynchus*), ցախակեռասազգիներից՝ կտտենի, թանթրվենի Տիգրանի (*Sambucus tigranii*), մեխակազգիներից՝ փշատերևուկ ծակող (*Acanthophyllum pungens*), ալոխրուկա բունգեի (*Allochrysa bungei*), մեխակ Լիբանանի (*Dianthus libanotis*), թելուկազգիներից՝ բիեներցիա շուրջաթև (*Bienertia cycloptera*), օշան Թամամջյանի (*Salsola tamamschjanae*), սպանախ քառաեզ (*Spinacia tetrandra*), լոբազգիներից՝ գազ տաբօրինակ (*Astragalus paradoxus*), հաղհամեն գլխիկավոր (*Trigonella capitata*), ֆրանկենազգիներից՝ ֆրանկենիա փոշապատ (*Frankenia pulverulenta*), բորակաթուփազգիներից՝ բորակաթուփ շոբերի (*Nitraria schoberi*), հացազգիներից՝ այծակն հաստ (*Aegilops crassa*), ցորեն արարատյան (*Triticum araraicum*), կարմրանազգիներից՝ կարմրան (*Tamarix*), կարմրան ութառեզանի (*Tamarix octandra*), զուգատերևազգիներից՝ տետրադիկլիս բարալիկ (*Tetradiclis tanella*) և այլն:

Արմավիրի մարզում ՀՀ բույսերի Կարմիր գրքում գրանցված է 26 տեսակներ:

Հայաստանի բույսերի կարմիր գրքում գրանցված հազվագյուտ և անհետացող տեսակներից մարզի տարածաշրջանում հանդիպում են աղուտների և կիսաանապատային բուսականության հետևյալ ներկայացուցիչները, մասնակիորեն՝ խնկեղեգ ճահճային (*Acorus calamus* L.), Շտերնբերգիա շնդեղածաղկային (*Sternbergia colchiciflora* Waldst. et Kit), Ակտինոլեմ խոշաբաժակ (*Actinolema macrolema* Boiss), Երնջակ Վանատուրի (*Eryngium wanaturii* Woronow), Վարդատերեփուկ Իլյինի (*Amberboa iljiniana* Grossh) և այլն:

4.6.1 Կենդանական աշխարհ

Կենդանական աշխարհը հարուստ է կաթնասուններով, թռչուններով, կրծողներով, սողուններով, խիտունջներով և այլն: Հանդիպում են հարթավայրերին բնորոշ կենդանական աշխարհի ներկայացուցիչներ:

Տարածաշրջանում տարածված են 113 տեսակ ողնաշարավոր կենդանիներ, որոնցից 28 տեսակը կաթնասուն է, 67-ը՝ թռչուն, 15-ը՝ սողուն և 3-ը՝ երկկենցաղ: Տարածաշրջանում դոմինանտ և բնորոշ տեսակներից են Հայաստանում ամենուրեք տարածված *Crocidura* (սպիտակատամիկ), *Vulpes vulpes* L. (աղվես ս), *Cricetus auratus* Nat. (գերմանամուկ), *Mucrotus arvalis* Pall. (դաշտամուկ), *Perdix perdix* L. (կաքավ), *Grus grus* L. (կոռունկ) և այլն:

Տարածաշրջանին բնորոշ ողնաշարավոր տարածքված կենդանիներից են՝ գայլը, աքիսը, եղեգնակատուն, ջրասամույրը, աղվեսը, կոնչան բադը, ճահճակուղբը, լճագորտը, մոխրագույն առնետը ժայռային մողեսը, սողուններից՝ սովորական լորտուն և միջատները: Անողնաշարավոր կենդանիներից հանդիպում են ծովախեցգետինը, մրջյունը, մեղուն, ճրիկը, մորեխը, կաղամբաթիթեղը և այլն: Թռչունները ներկայացված են բաց տարածքներին բնորոշ տեսակներով՝ տնային ճնճղուկը, մոխրագույն ագռավը, կաչաղակը և այլն: Գարնան և աշնան սեզոններին այստեղ հանդիպում են բազմաթիվ չվանցող տեսակներ:

Տարածաշրջանի կիսաանապատներում հանդիպում են բազմաթիվ էնդեմիկ անողնաշար տեսակներ, ներառյալ միջերկրածովային, իրանական, կովկասյան և դրիմյան ծագում ունեցողները: Աղուտային հալոֆիլ համակեցությունների հետ է կապված էնդեմիկ տեսակի՝ Արարատյան որդանի (*Porphiophora hamelii*) գոյությունը:

Տարածաշրջանին բնորոշ էնդեմիկ կենդանիներից է՝ հայկական որորը (*Larus armeniacus* But.), Մեղու Դեսպտորիա (*Megachile deseptoria* Peres): Տարածաշրջանում հանդիպող ՀՀ Կարմիր Գրքում գրանցված կենդանիների տեսակներից հանդիպում են, մասնակիորեն՝

հարավային պայտաքիթը 30 (Rhinolophuseuryales), վարդագույն հավալուսն(Pelecanus onocrotalus), քաջահավ (Plagadis falcinellus Linneaus), փոքր ձկնկուլ(Phalacrocorax pygmaeug Linneaus), Ուբադչի ճպուռ (Gomphus ubadschii Schmidt), Սատունինի սկոտոդրիմադուզա(Scotodrymadusa satunini), Հայկական բնդենիկ (Glaphyrus calvaster Zaitzev), Սև անգղ(Aegipus monachus), Տափաստանային մկնաճուռակ(Circus macrourus), Տափաստանային մկնաճուռակ (Glareola nordmanni), Սատունինի սկոտոդրիմադուզա(Scotodrymadusa satunini) և այլն:

Դիտարկվող տարածքում և նրա հարակից տարածքներում արդեն իսկ առկա է մարդկային գործոնը, առկա է տրանսպորտային երթևեկություն, մեքենաների շարժ և աղմուկ, ինչի պարագայում կենդանատեսակների և բուսատեսակների հանդիպելը գրեթե բացառվում է:

4.7 Բնության հատուկ պահպանվող տարածքներ

Ծրագրի ազդեցության ենթակա և հարակից տարածքներում չկան ԲՀՊՏ-ներ՝ արգելոցներ, ազգային պարկեր, պետական արգելավայրեր կամ բնության գրանցված հուշարձաններ:

Արմավիրի մարզում է գտնվում բնության հատուկ պահպանվող տարածքը՝ Որդան կարմիր արգելավայրը, որը Հայաստանի Հանրապետության 27 արգելավայրերից մեկն է: Գտնվում է ծովի մակարդակից 900-950 մետր բարձրության վրա:

«Որդան Կարմիր» արգելավայրը ստեղծվել է Հայկական Սովետական Սոցիալիստական Հանրապետության Մինիստրների խորհրդի 1987 թվականի փետրվարի 2-ի N61 որոշմամբ՝ Հայաստանի Հանրապետության Արմավիրի մարզի աղուտ հողերի վրա՝ Արագափ և Ջրառատ բնակավայրերի վարչական տարածքում:

Համաձայն ՀՀ կառավարության 2003թ. հուլիսի՝ «ՈՐԴԱՆ ԿԱՐՄԻՐ» ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՐԳԵԼԱՎԱՅՐԻ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ N 830-Ն որոշման՝ զբաղեցնում է 219.85 հա տարածք:

Արգելավայրն ստեղծվել է աղուտներում բնակվող որդան կարմիր էնդեմիկ միջատից և Հայկական լեռնաշխարհում գրեթե 3 հազարամյակ օգտագործվել է որպես կարմիր ներկ: Պահպանության տակ են որդան կարմիրը և նրա հիմնական կերաբույսերը՝ աղաղիմացկուն որդանխոտը և հարավային եղեգը:

Արմավիրի մարզի բնության հուշարձանների ցանկ

Զբաղրական հուշարձաններ		
1.	«Մեծամոր» լիճ	Արմավիրի մարզ, Տարոնիկ գյուղից մոտ 3 կմ հս-արմ
Կենսաբանական հուշարձաններ		
1.	«Ավազասեր (պսամոֆիլ) բուսականություն»	Արմավիրի մարզ, քաղ. Վաղարշապատ, Զվարթնոց տաճարի մոտ
2.	«Զրաճահճային բուսականություն»	Արմավիրի մարզ, Մեծամոր լիճ

4.8 Մոգիական պայմանները

Մրգաշատ (նախկին անվանումը՝ Գեչրու), գյուղ Հայաստանի Հանրապետության Արմավիրի մարզի Արմավիրի տարածաշրջանում: Բնակավայրը գտնվում է մարզկենտրոն Արմավիր քաղաքից մոտ 2 կմ հարավ-արևելք, ծովի մակերևույթից 850 մետր բարձրության վրա: Մրգաշատ է վերանվանվել 1946 թ. ապրիլի 4-ին[4]:

Բնակչություն

Ըստ ՀՀ 2011 թ. մարդահամարի արդյունքների՝ Մրգաշատի մշտական բնակչությունը կազմել է 4993, առկա բնակչությունը՝ 4873 մարդ[1]: 1831 թվականից ի վեր բնակիչները հայեր են[5], որոնց մի մասի նախնիները 1828-1829 թթ. և 1915-1918 թթ. գաղթել են Սուրմալուի գավառից, Խնուսից, Ալաշկերտից, Խոյից և Սալմաստից: 1949-1950 թթ. այստեղ հաստատվել են Լիբանանից եկած հայրենադարձները[4]:

Մրգաշատի բնակչության փոփոխությունը ժամանակի ընթացքում՝ ստորև[6].

Տարի	1873	1897	1926	1939	1959	1970	1979	2001	2011
Բնակիչ	1838	2616	1810	2277	3593	4421	4838	5297	4993

Տնտեսություն

Բնակչությունը զբաղվում է անասնապահությամբ, խաղողագործությամբ, բանջարաբուստանային կուլտուրաների և խորդենու մշակությամբ:

4.9 Պատմամշակութային հուշարձանների ցանկ

Այս հոդվածը ներկայացնում է Արմավիրի մարզի Մրգաշատ գյուղի պատմության և մշակույթի հուշարձանների ցանկը, որը 2002 թ. հաստատվել է Հայաստանի կառավարության կողմից: Ցանկում ներառված է ընդամենը 3 հուշարձան (3 միավոր):

հուշարձան	կառուցված	վայր, հասցե	համարանիշ	նշան.	հավելյալ նշումներ
Բնակատեղի «Սև բլուր» («Կարաթափա»)	մ.թ.ա. 3 հզ	1,5-2 կմ հս-աե	4.67/1	Հ	երկաթգծի կամրջից քիչ հեռու, բլրի գագաթին քրդական գերեզմաններ են
Եկեղեցի Սբ. Աստվածածին	1900 թ.	գ. մ.	4.67/2	Տ	գյուղի ակումբի մոտ
Հուշարձան Երկրորդ աշխարհամարտում զոհվածների	1969 թ.	գ. մ.	4.67/3	Տ	Ճարտ.՝ Ռ. Ալավերդյան

Համաձայն ՀՀ կառավարության 2002թ. ապրիլի 20-ի N 438 որոշման 43-րդ կետի, շինարարական աշխատանքների ընթացքում պատմական, գիտական, գեղարվեստական և այլ մշակութային արժեք ունեցող հնագիտական և մյուս օբյեկտների հայտնաբերման պահից կդադարեցնեն աշխատանքները և դրա մասին անհապաղ կհայտնեն լիազորված մարմնին»:

4.10 Թափոնների կառավարում

Շինաշխատանքների իրականացման ընթացքում առաջացող թափոնների տեսակները և քանակները՝

	Անվանումը	Վտանգավորության դասը	Ծածկագիրը ըստ «Թափոնների ցանկի»	Քանակը, ամբողջ շինարարության համար
1.	Շինարարական աղբ, ներառյալ քանդման աշխատանքներից առաջացած	IV	9120060001004	840 մ ³
2.	տարածքում առաջացած կենցաղային չտեսակավորված աղբ (բացառությամբ խոշոր եզրաչափերի)	IV	9120040001 00 4	9մ ³

Շինարարական աղբը ամբողջությամբ տեղափոխվելու է տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից հատկացված վայր: Բազմահարկ Միջնակարգ դպրոցի շահագործման ընթացքում կառաջանա կենցաղային աղբ, որը պայմանագրային հիմունքներով կտեղափոխվի համապատասխան ընկերության կողմից:

5. ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ՀՆԱՐԱՎՈՐ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՎՆԱՍԱԿԱՐ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ԲԱՑԱՌՄԱՆԸ, ՆՎԱԶԵՑՄԱՆՆ ՈՒ ՓՈԽՀԱՏՈՒՑՄԱՆՆ ՈՒՂՂՎԱԾ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ

Շինարարական աշխատանքները պետք է կատարել պահպանելով պետ. նորմերը, կանոնները, ստանդարտները, ինչպես նաև նախագծի տեխնիկական պայմանները: Բոլոր տիպի թաքնված աշխատանքների համար պետք է կազմել թաքնված ախտանքների ակտ տեխնիկական հսկողություն իրականացնող մարմնի կողմից հաստատված:

Շին. հրապարակը կազմակերպելիս ղեկավարվել քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմնի կողմից հաստատված դրույթներով, շին. հրապարակի հակահրդեհային անվտանգության պատասխանատվությունը կրում է անմիջապես շինարարության ղեկավարը կամ նրան փոխարինող անձը:

Երեկոյան ժամերին դադարեցնել աղմկոտ աշխատանքների կատարումը:

5.1 Ռիսկերի գնահատում

Ներկայացվող գործունեության իրականացման ժամանակ շրջակա միջավայրի վրա ազդեցությունները հիմնականում կապված են՝

- փորման բեռնման աշխատանքների,
- հողային զանգվածների տեղափոխման,
- շինարարական տեխնիկայի շահագործման,
- ջրամեկուսացման համար օգտագործվող նյութերի օգտագործման,
- բետոնային աշխատանքների հետ:

Թվարկված աշխատանքների ազդեցությունը նվազեցնելու նպատակով նախատեսված են բնապահպանական միջոցառումներ, որոնք ներառված են բնապահպանական կառավարման պլանում:

Սույն հայտում բերված են հիմնական բնապահպանական միջոցառումները ըստ ազդեցության ուղղությունների:

5.2 Արտանետումների աղբյուրները

Ներկայացվող աշխատանքների կատարման ընթացքում հիմնական ռիսկերը կապված են արտանետումների հետ, որոնց ցանկը բերված է ստորև՝

- փոշու արտանետումներ հիմքերի փորման ընթացքում
- դիզելային վառելիքի արտանետումներ շինարարական տեխնիկայի շահագործման ժամանակ:

5.3 Բնապահպանական միջոցառումների ընդհանուր նկարագրություն

5.3.1 Մթնոլորտային օդ

Օդային ավազանը աղտոտումից պահպանելու համար նախատեսված են՝

- կառուցապատման ենթակա տարածքը ցանկապատել
- շինությունների ծածկում անթափանց թաղանթով, համապատասխան բարձրության
- շինարարական աշխատանքների /փոշի առաջացման աշխատանքներ/ ընթացքում անհրաժեշտ է իրականացնել ջրցան,
- պարբերաբար ստուգել շինարարական տեխնիկայի և փոխադրամիջոցների տեխնիկական վիճակը և իրականացնել կարգադրում:
- շինարարական նյութերի (հատկապես սորուն շինարարական նյութերի դեպքում, ինչպիսիք են ավազը, խիճը, հողը և այլն) տեղափոխումը պետք է իրականացվի փակ ծածկով մեքենաներով.
- իրականացնել շինտեխնիկայի անվադողերի լվացում շինհրապարակից դուրս գալուց առաջ

- սորուն նյութերի պահեստները ծածկել համապատասխան բարձրությամբ թաղանթով, ինչը կանխարգելում է փոշու տարածումը:

5.3.2 *Ջրային ռեսուրսներ*

Ջրային ռեսուրսների արդյունավետ օգտագործման նպատակով նախատեսվել են հետևյալ միջոցառումները.

- ջրցանի ծավալները հաշվարկվում են այնպես, որ չառաջանան մակերևութային հոսքեր և ջուրը բավականացնի միայն փոշենստեցման համար,
- տարածքի հոսքերը կմիավորվեն մեկ բակային ցանցում և կմիացվեն սելավային ջրացանցին:
- անձրևների ժամանակ առաջացող շինարարական հոսքաջրերը կուղորդվեն պարզարան: Անձրևաջրերի նստեցման պարզարանը գտնվում է շինարարական հրապարակին կից, իրենից ներկայացնում է պլաստմասե 25խմ ծավալով տարողություն, որի ծավալը ընտրվել է հաշվի առնելով, որ շինարարական աշխատանքները միաժամանակ կիրականացվեն 500քմ մակերեսով տարածքի վրա: Պարզարանում տեղի է ունենում մեխանիկական նստեցում, պարզեցված ջուրը կօգտագործվի տարածքի ջրցանման համար, իսկ փոքր քանակներով նստվածքը կհեռացվի որպես շինադբ:
- Ռոտզման համակարգը սնվում է տարածքում նախատեսված ռեզերվուարից, որում կուտակվում է մաքրման սարքավորման միջոցով մաքրված ջուրը:

5.3.3 *Հողային ռեսուրսներ*

Հողային ռեսուրսների պահպանության համար նախատեսվում են.

- Շինարարական նյութերը կտեղադրվեն բետոնապատ մակերեսի վրա,
- Շինարարական սարքավորումներից նավթանյութերի արտահոսքի հավանականությունը նվազեցնելու նպատակով, անհրաժեշտ է, որ այդ տարածքներում ապահովվի սարքավորումների և մեքենաների պատշաճ տեխնիկական վիճակ:
- Այն հատվածներում, որոնք նախատեսված են շինարարական տեխնիկայի տեխնիկական սպասարկման և կայանման համար պետք է տեղադրել ավագ կամ մանրախիճ: Այն դեպքերում, երբ մեքենաներից և սարքավորումներից կլինի վառելիքի և/կամ քսայուղերի արտահոսք, ապա պետք է փոխված ավազը կամ մանրախիճը տեղափոխել համապատասխան աղբավայր և այն փոխարինել նորով:
- աշխատանքների ավարտից հետո կմաքրվեն բոլոր տարածքները և առաջացած թափոնները կտեղափոխվեն ինքնակառավարման մարմնի կողմից հատկացված աղբավայր,
- տարածքը կբարեկարգվի և կմաքրվի շինադբից:

5.3.4 Արտակարգ իրավիճակների պատրաստվածությունը

Շինարարական աշխատանքների ընթացքում հնարավոր արտակարգ իրավիճակներն են՝

- Հրդեհի առաջացումը
- Հեղուկ նյութերի արտահոսքը
- Աշխատողների վնասվածքները
- Շահագործվող տեխնիկայի հետ վթարները:

Արտակարգ իրավիճակներին արագ արձագանքելու համար նախատեսված են հետևյալ միջոցառումները՝

• Մինչ աշխատանքների սկիզբը ոլոր աշխատողները, այդ թվում նաև վարորդները, անցնում են հրահանգավորում ըստ աշխատանքի անվտանգության կանոնների: Հրահանգավորումը իրականացնում է աշխատանքների ղեկավարը:

• Մինչ աշխատանքների սկիզբը շինարարական հարթակը և տրանսպորտային միջոցները հազեցվում են հրդեհաշիջման առաջնային միջոցներով ու դեղարկղիկով, իսկ աշխատողներն անցնում են դրանց ճիշտ օգտագործման, ինչպես նաև առաջին բուժօգնության ցուցաբերմանն ուղղված հրահանգավորում:

• Հեղուկ նյութերը տեղափոխվելու են շինարարական հարթակ օգտագործումից առաջ և պահվելու են հատուկ տակդիրների վրա՝ հնարավոր արտահոսքերը բացառելու համար:

• Բոլոր աշխատողներին տրվելու են անհատական պաշտպանության միջոցներ: Հնարավոր վնասվածքների դեպքում տուժածին կցուցաբերեն առաջին բուժօգնության, ապա, անհրաժեշտության դեպքում, կտեղափոխվի քաղաքի մոտակա բժշկական հաստատությունը:

Ըստ նախնական գնահատման, ապահովվելով նշված միջոցառումների պատշաճ մակարդակով իրականացումը, կարելի է արտակարգ իրավիճակների ռիսկը հասցնել նվազագույնի, իսկ առաջացման դեպքում արագ և արդյունավետ հակազդել դրանց:

5.3.5 Հակահրդեհային միջոցառումներ

ա) մշտապես իրականացնել շինարարական հրապարակի, բաց պահեստների հակահրդեհային միջտարածությունների ժամանակին մաքրում հրդեհավտանգ թափոններից և աղբից, քանի որ հակահրդեհային միջտարածությունները չեն կարող օգտագործվել նյութերի, սարքավորումների, տարաների պահեստավորման, ավտոտրանսպորտային տեխնիկայի կայանման համար,

բ) հրդեհաշիջման համար նախատեսված ջրաղբյուրների ճանապարհները և անցումները պետք է միշտ ազատ լինեն, շինարարության ընթացքում ճանապարհների փակման դեպքում, ջրային աղբյուրներին մոտենալու կամ այդ հատվածով անցնելու նպատակով տեղադրել շրջանցման ուղղությունը ցույց տվող ցուցանակներ,

գ) շինարարական աշխատանքների տեղամասերում տեղադրել հրդեհաշիջման սկզբնական միջոցներ, փակցնել հակահրդեհային անվտանգության պաստառներ, հրդեհների մասին ուղեցույց-հիշեցումներ և այլն:

դ)անբարենպաստ օդերևութաբանական պայմանների ժամանակ թույլ չտալ շինարարական տեխնիկայի գերբեռնված աշխատանք, խստորեն հետևել տեխնոլոգիայի ընթացակարգին, անդորրի պայմաններում դադարեցնել շինարարական տեխնիկայի աշխատանքը:

5.3.6 Աղմուկ և թրթռում

Աշխատատեղերում աղմուկի և թրթռումների մակարդակը պետք է համապատասխանի ՀՀ օրենսդրական նորմերին և մակարդակների չափագրումներ կիրականացվեն ազդակակիր անձանց համապատասխան բողոքի դեպքում:

Աղմուկի մակարդակը նվազեցնելու համար նախատեսվում է՝

- խուսափել շինարարական գործողություններից, մեքենաների և սարքավորումների կայանելուց զգայուն ազդակակիրների հարևանությամբ, ինչպիսիք են մասնավոր բնակելի տները, փոքր բիզնեսի կետերը, այլ հասարակական շենքերը;
- Աղմկահարույց աշխատանքներն հնարավորինս իրականացնել օրվա ցերեկային ժամերին:
- շինարարական աշխատանքները և տրանսպորտի տեղաշարժը կազմակերպել ցերեկային ժամերին,
- շինարարական աշխատանքներում ներգրավել ժամանակակից աղմուկի առաջացման ցածր ցուցանիշներ ունեցող տեխնիկական միջոցներ, ինչպես նաև դրանք շահագործել տեխնիկական նորմալ վիճակում:
- պարբերաար ստուգել և կարգադրել տեխնիկական միջոցների և ավտոտրանսպորտի շարժիչները, բացառել անսարք վիճակում գտնվող մեքենաների օգտագործումը
- շինարարական տեխնիկական միջոցների ընտրության ժամանակ հատուկ ուշադրություն դարձնել դրանց աղմուկի մակարդակին:
- Բոլոր մեքենաները պետք է ապահովված լինեն համապատասխան խլացուցիչներով:

5.3.7 Թափոնների կառավարում

Միջնակարգ դպրոցի կառուցման ընթացքում թափոնների ճիշտ կառավարման համար կարևոր են հետևյալ միջոցառումների իրականացումը.

- Թափոնների հավաքման վայրերը և հեռացման ուղիները պետք է նախապես որոշված լինեն շինարարության արդյունքում գոյացող թափոնների բոլոր հիմնական տեսակների համար:
- Շինարարական աղբը պետք է պատշաճ կերպով հավաքվի և հեռացվի արտոնագիր ունեցող աղբահավաքների կողմից
- Հնարավորության դեպքում կապալառուն կարող է պիտանի թափոնները կրկնակի օգտագործել

- Անհրաժեշտ է մշակել և իրականացնել վտանգավոր նյութերի հետ անվտանգ կերպով վարվելու և պահեստավորելու ընթացակարգերը;
- Անհրաժեշտ է նշանակել արտակարգ իրավիճակների համար պատասխանատու անձ, ով մշտապես ներկա կգտնվի շին. հրապարակում;
- Վտանգավոր Արտահոսքերի դեպքում, անմիջապես կլանիչ նյութով պետք է մաքրել առաջացած հետքերը

Միջնակարգ դպրոցի կառուցման ընթացքում առաջացող շինարարական աղբն ամբողջությամբ տեղափոխվելու է տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից հատկացված վայր:

5.3.8 Տարածքի բարեկարգում կանաչապատում

Նախագծով նախատեսված շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո կառուցապատումից ազատ տարածքը բարեկարգել և կանաչապատել:

Կանաչապատման աշխատանքներն կիրականացվեն ՀՀ կառավարության 08.02.2018 թվականի N 108-Ն որոշման պահանջների համապատասխան:

Ծառատեսակների համար կնախատեսվի կաթիլային ոռոգման համակարգ:

Ոռոգման համակարգը սնվում է տարածքում նախատեսված ռեզերվուարից, որում կուտակվում է մաքրման սարքավորման միջոցով մաքրված ջուրը: Ջուրը ջրասույզ պոմպի (Гном 16-16)-ի միջոցով մղվում է ոռոգման համակարգ:

Այն տեղամասերում, որոնք ենթակա են հնարավոր ազդեցության, տնկված ծառափուտային բուսականության բարձր աճը և կաչողականությունն ապահովելու նպատակով նախատեսվում է իրականացնել մոնիթորինգ:

Բոլոր բնապահպանական միջոցառումները ներառված են շինարարության նախահաշվի մեջ և կիրականացվեն շինարարական կազմակերպության կողմից:

6. ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՊԼԱՆ

Միջնակարգ դպրոցի շինարարական աշխատանքների իրականացման ընթացքում նախատեսվում է իրականացնել շրջակա միջավայրի վրա բացասական ազդեցության կանխարգելման/մեղմացմանն ուղղված հետևյալ մշտադիտարկումները.

1. Մթնոլորտային օդ կատարվող աղտոտող նյութերի (փոշի, CO, NOx և այլն) արտանետումների որակական և քանակական պարամետրերի պարբերական չափումներ, երեք ամիսը մեկ հաճախականությամբ
2. Փոշենստեցման նպատակով նախատեսվում է իրականացնել տարածքի ջրցանում տարվա շոգ և չոր եղանակներին, օրեկան 2-3 անգամ:

3. Օգտագործված մեքենայական յուղերով ու քսայուղերով հողերի հնարավոր աղտոտումից խուսափելու նպատակով հողերի աղտոտվածության մշտադիտարկումներ՝ երեք ամիսը մեկ հաճախականությամբ

4. Աղմուկի և թրթռումների մշտադիտարկումներ՝ երեք ամիսը մեկ հաճախականությամբ

Բնապահպանական միջոցառումների համար նախատեսվում է տարեկան մասնահանել 350 հազ. դրամ, ամբողջ շինարարության ընթացքում 700 հազ. դրամ:

Շինարարական աշխատանքների ընթացքում կիրականացվեն մշտադիտարկումներ ուղղված շինհրապարակի որակի, բանվորական հագուստի կուլտուրայի, անվտանգության կանոնների պահպանման:

ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՌԻՍԿԵՐԸ ՄԵՂՄԱՑՆՈՂ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ

ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ	ՊԱՐԱՄԵՏՐԵՐ	ՄԵՂՄԱՑՆՈՂ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ՍՏՈՒԳԱԹԵՐԹԻԿ
Ընդհանուր դրույթներ	Նախագգուշացումներ և աշխատողների անվտանգություն	(a) Շինարարության և շրջակա միջավայրի անվտանգությունը վերահսկող մարմինները և համայնքը պետք է նախագգուշացված լինեն սպասվող գործընթացների վերաբերյալ (b) Շինարարության համար անհրաժեշտ բոլոր պահանջվող թույլտվությունները ձեռք են բերվել (c) Կապալառուին պաշտոնապես համաձայնել է, որ աշխատանքները կիրականացվեն ապահով և կարգապահ՝ նվազագույնի հասցնելով ազդեցությունը հարևան տնտեսությունների և շրջակա միջավայրի վրա: (d) Աշխատողների անհատական պաշտպանության միջոցները պետք է համապատասխանեն ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված չափանիշներին (մշտապես սաղավարտների կիրառում, անհրաժեշտության դեպքում դիմակներ և պաշտպանիչ ակնոցներ, պաշտպանիչ հագուստ և կոշիկներ) (e) Շինհրապարակում տեղադրվող համապատասխան տեղեկատվական վահանակները աշխատողներին կիրառել են հիմնական կանոնների և նորմերի վերաբերյալ:
Շինարարական աշխատանքներ	Օդի որակ	(a) Շինաշխատանքների իրականացման ընթացքում հատուկ տարողություններ կկիրառվեն շինարարական աղբի հեռացման համար՝ Նշված տարողությունները պետք է պահպանվեն տարածքում և անընդհատ ցողվեն ջրով՝ թափոններից գոյացած փոշու քանակը նվազեցնելու նպատակով (b) Շրջակա տարածքները (մայթերը, ճանապարհները) պետք է զերծ պահվեն շինարարական աղբից՝ փոշին նվազագույնի հասցնելու նպատակով (c) Շինարարական տրանսպորտային միջոցների պարապուրդ շինհրապարակում չի թույլատրվի:
	Աղմուկ	(a) Շինարարական աշխատանքներից գոյացած աղմուկը կսամանափակվի թույլատրված ժամերի միջակայքում (b) Շինարարական աշխատանքների ընթացքում շարժիչների, օդի կոմպրեսորների և էլեկտրականությամբ սնվող սարքերը պետք է ծածկվեն:
	Թափոնների կառավարում	(a) Թափոնների հավաքման վայրերը և հեռացման ուղիները պետք է նախապես որոշված լինեն շինարարության արդյունքում գոյացող թափոնների բոլոր հիմնական տեսակների համար: (b) Շինարարության արդյունքում գոյացող թափոնները պետք տարանջատվեն ընդհանուր աղբից և կենցաղային թափոններից դեռ շինհրապարակում և ըստ առաջացման տեղափոխվեն հատուկ հատկացված աղբավայր: (c) Շինարարական աղբը պետք է պատշաճ կերպով հավաքվի և հեռացվի արտոնագիր ունեցող աղբահավաքների կողմից (d) Թափոնների հեռացման վերաբերյալ գրառումներ պետք է կատարվեն որպես ապացույց, որ թափոնների կառավարումը կատարվում է պատշաճ կերպով, նախատեսվածին համաձայն (e) Հնարավորության դեպքում կապալառուին կարող է պիտանի թափոնները բազմանվագ օգտագործել
Կեղտաջրերի հեռացում	Ջրի որակ	(a) Շինարարական անձնակազմը կօգտվի գոյություն ունեցող կենցաղային միջոցներից, կոյուղաջրերի հեռացումը շինհրապարակից պետք է իրականացվի ընդհանուր կոյուղու համակարգի միջոցով,

		(b) Շինարարական տրանսպորտային միջոցները և սարքավորումները պետք է լվացվեն շինհրապարակից դուրս , համայնքում գործող մասնագիտացված կետերում:
Հետիոտների և երթևեկության ապահովություն	Շինարարական աշխատանքների հետևանքով հետիոտներին կամ հանրային տրանսպորտին սպառնացող ուղղակի կամ անուղղակի վտանգներ	(a) Շինարարության ազգային նորմերի համաձայն կապալառուն պետք է ապահովի պատշաճ անվտանգություն և շինարարությանն առնչվող երթևեկության կարգավորում, ինչը ներառում է, բայց չի սահմանափակվում հետևյալով. ▪ պարզ տեսանելի ցուցանակներ, զգուշացնող նշաններ շինհրապարակում հանրությանը պոտենցյալ վտանգների մասին նախազգուշացնելու համար, պետք է առկա լինեն պատնեշներ և շրջանցող ուղիներ ▪ Անձնակազմի կրթման համակարգ և երթևեկության կառավարման համակարգ, հատկապես՝ շինհրապարակ մուտք գործելու և հարակից տարածքում ծանր տրանսպորտի համար: Հետիոտների համար անվտանգ անցումներ երթևեկության զոնայում: ▪ Համապատասխանեցնել աշխատանքային ժամերը երթևեկության ակտիվության հետ, խուսափել ակտիվ երթևեկությունից՝ մարդկանց ակտիվ տեղաշարժի ժամերին: ▪ Երթևեկության ակտիվ կառավարում շինհրապարակում փորձված և երևացող անձնակազմի կողմից, եթե վերջինս անհրաժեշտ է մարդկանց ապահով և հարմար անցուղարձի համար. ▪ Պետք է ապահովվի ապահով և շարունակական մոտեցում դեպի գործող գրասենյակային շինությունները, խանութները և բնակելի շինությունները շինարարական աշխատանքների ընթացքում - կատարել կանաչապատ-ման/բարեկարգման աշխատանքները՝ համաձայն նախագծի բարեկարգման պլանների; - ձեռնարկել տնկված թփերի և խոտածածկի պահպանումը և մոնիտորինգը՝ բուսականության բարձր աճն ապահովելու համար - Աշխատատեղերում աղմուկի և թրթռումների մակարդակը պետք է համապատասխանի ՀՀ օրենսդրական նորմերին և մակարդակների չափազորումներ կիրականացվեն ազդակակիր անձանց համապատասխան բողոքի դեպքում - Անհրաժեշտ է խուսափել շինարարական գործողություններից, մեքենաների և սարքավորումների կայանելուց զգալուն ազդակակիրների հարևանությամբ, ինչպիսիք են մասնավոր բնակելի տները, փոքր բիզնեսի կետերը, այլ հասարակական շենքերը, - Աղմկահարույց աշխատանքները անհրաժեշտ է հնարավորինս իրականացնել օրվա ցերեկային ժամերին, - Բոլոր մեքենաները պետք է ապահովված լինեն համապատասխան խլացուցիչներով: - Անհրաժեշտ է բացառել անսարք վիճակում գտնվող մեքենաների օգտագործումը;
Տարածքի բարեկարգում/ կանաչապատում		
Աղմուկի և թրթռումների կառավարում		

Թափոնների կառավարում	Շին աղբի տեղադրում անհամապատասխան վայրերում; Վառելիքի, յուղի կամ այլ թունավոր նյութերի արտահոսքի պատճառով հնարավոր է վտանգավոր նյութերի թափանցում հողի մեջ	- Թափոնների հավաքման վայրերը և հեռացման ուղիները պետք է նախապես որոշված լինեն շինարարության արդյունքում գոյացող թափոնների բոլոր հիմնական տեսակների համար: - շինարարության արդյունքում գոյացող թափոնները պետք տարանջատվեն ընդհանուր աղբից և կենցաղային թափոններից դեռ շինհրապարակում և ըստ առաջացման տեղափոխվեն հատուկ հատկացված աղբավայր: - Շինարարական աղբը պետք է պատշաճ կերպով հավաքվի և հեռացվի արտոնագիր ունեցող աղբահավաքների կողմից - Թափոնների հեռացման վերաբերյալ գրառումներ պետք է կատարվեն որպես ապացույց, որ թափոնների կառավարումը կատարվում է պատշաճ կերպով, նախատեսվածին համաձայն - Հնարավորության դեպքում կապալառուն կարող է պիտանի թափոնները կրկնակի օգտագործել - Անհրաժեշտ է մշակել և իրականացնել վտանգավոր նյութերի հետ անվտանգ կերպով վարվելու և պահեստավորելու ընթացակարգերը Անհրաժեշտ է նշանակել արտակարգ իրավիճակների համար պատասխանատու անձ, ով մշտապես ներկա կգտնվի շին. հրապարակում; - Արտահոսքերի դեպքում, անմիջապես կլանիչ նյութով պետք է մաքրել առաջացած հետքերը հողի հնարավոր աղտոտումը կանխելու համար;
-----------------------------	---	--

ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ /ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՄԱՆ/ ՊԼԱՆ

Գործողություն	Նվազեցնող միջոցառումներ	Որտեղ իրականացնել	Ինչպես իրականացնել	Ժամանակամիջոց	Կատարող
Շինանյութերի մատակարարում	Շինանյութերի գնում արտոնագրված մատակարարներից	Մատակակարի հիմնարկում կամ պահեստում	Փաստաթղթերի ստուգում	Մատակարարման պայմանագրերը կնքելու ընթացքում	Կապալառու
Շինանյութերի և թափոնների տեղափոխում Շինարարական տեխնիկայի տեղաշարժ	- Մեքենաների և տեխնիկայի համապատասխան տեխնիկական վիճակի ապահովում - Բեռնատարերի բեռնվածության սահմանափակում - հերթականության ապահովմամբ - Տեղափոխումների ժամանակացույցի և երթուղիների պահպանում	- Շինհրապարակ - Շինանյութերի և աղբի տեղափոխման երթուղիներ	Շինհրապարակ տանող ճանապարհների ստուգում	Աշխատանքային ժամերին և դրանցից դուրս անսպասելի ստուգումների իրականացում	Կապալառու
Շինարարական տեխնիկայի շահագործում տեղամասում	- Մեքենաների և տեխնիկայի լվացումը պետք է կատարվի շինհրապարակից դուրս , համայնքում գործող մասնագիտացված կետերում - Տեխնիկական միջոցների վառելիքի լիցքավորումը և յուղումը պետք է իրականացվի շինհրապարակից դուրս լցակայաններում կամ սպասարկման կետերում	Շինհրապարակ	Գործընթացների գործունեության ստուգում	Մեխանիզմների շահագործման ընթացքում	Կապալառու
Հողային աշխատանքներ	- Հանված հողերը հեռացվում են համայնքի կողմից հատկացված վայր	Շինհրապարակ	Գործընթացների ստուգում	Հողային աշխատանքների ընթացքում	Կապալառու

Իներտ շինանյութերի գնում	- Շինանյութերի գնում վստահելի մատակարարներից	Իներտ նյութերի պահեստ	Փաստաթղթերի ստուգում Գործընթացների ստուգում	Մատակարարման ընթացքում	Կապալառու, մատակարար
Կենցաղային աղբի առաջացում	- Աղբամանների տեղադրում շինարարական հրապարակում - համայնքի թույլտվություն աղբի մշտական տեղակայման վերաբերյալ	Շինհրապարակ	Արտաքին գնում	Շինարարության ողջ ընթացքում	Կապալառու, քաղաքապետարանի վերահսկողություն
Աշխատանքի անվտանգություն	- Անձնակազմի ապահովում արտահագուստով և անձնական պաշտպանիչ միջոցներով - Շինարարության կանոնների և անձնական պաշտպանության նորմերի խստիվ պահպանություն	Շինհրապարակ	Ստուգման գործընթացներ	Աշխատանքների ողջ ընթացքում	Կապալառու, պատվիրատու
Տարածքի Կանաչապատում, բարեկարգում Վտանգավոր նյութերի և թափոնների կառավարում	Տեղանքին բնորոշ ծառաթփային բուսականության Թփերի և այլ բուսականության նորմալ աճ վառելիքի, յուղերի և այլ թունավոր նյութերի պատահական կամ մշտապես տեղի ունեցող արտահոսքեր	Կառուցապատվող հողամաս Շինհրապարակ	Կանաչապատման բոլոր տեղամասերը Արտաքին գնում Արտաքին գնում	Շինարարության Ավարտին Շինարարության ընթացքում	Կապալառու, Կապալառու,

ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ

1. Մթնոլորտային արտանետումների գույքագրման ձեռնարկ, ЕМЕР/ЕЕА, 2009:
2. СН 245-71. Санитарные нормы проектирования промышленных предприятий.
3. СНиП 1.02.01-85 Инструкция о составе, порядке разработки, согласования и утверждения проектно-сметной документации на строительство предприятий, зданий и сооружений.
4. СНиП 2.04.02-84. Водоснабжение. Наружные сети и сооружения.
5. Сборник методик по расчету выбросов в атмосферу загрязняющих веществ различными производствами, Госкомгидромет, Ленинград, 1986.
6. Инструкция о порядке рассмотрения, согласования и экспертизы воздухоохраных мероприятий и о выдаче разрешений на выброс загрязняющих веществ в атмосферу по проектным решениям, ОНД-84-Н.
7. Укрупненные нормы водопотребления и водоотведения для различных отраслей промышленности, Стройиздат, Москва, 1982г.
8. Временное методическое пособие по расчету выбросов от неорганизованных источников в промышленности строительных материалов, МИНПРОМСТРОЙ СССР, Москва 1984г.
9. Нормы расхода топлив и смазочных материалов на автомобильном транспорте.
10. Нормы расхода жидкого топлива для машин, эксплуатирующихся в предприятиях уборки городских территорий, санитарной очистки и ремонтно-строительном производстве.
11. "Բնապահպանական վճարների դրույքաչափերի մասին" ՀՀ օրենքը, ընդունված 2006 թվականի դեկտեմբերի 20-ին:
12. ՀՀ Կառավարության 2006 թվականի փետրվարի 2-ի "նակավայրերում մթնոլորտային օդն աղտոտող նյութերի սահմանային թույլատրելի խտությունների (կոնցենտրացիաների-ՍԹԿ) նորմատիվները հաստատելու մասին" թիվ 160-Ն որոշում:

ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

ՁԱ N 1-2

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
Արմավիրի մարզ, Մեծամոր համայնք
(մարզը, համայնքը)
ՆԱԽԱԳԾՄԱՆ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
(ԾԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱԳԱՏԱԿԱԳԾԱՅԻՆ ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ)

N 164 16 08 2022 թ.

Օբյեկտ

ՀՀ Արմավիրի մարզի Մեծամոր համայնքի, Մրգաշատ բնակավայրի Վարդգես Ափոյանի անվան թիվ 1 միջնակարգ դպրոցի նոր կառուցում (օբյեկտի անվանումը, կառուցում, վերակառուցում, ուժեղացում, վերականգնում, գործառնական նշանակության փոփոխություն)

(հակիրճ բնորոշումը, հզորությունը) IV կատեգորիա մեկ փուլով Նախագծային փաստաթղթերի մշակման համար:

Պիսկայնության աստիճանը (կատեգորիան), Նախագծման փուլերը և այլն) Գտնվելու վայրը Արմավիրի մարզ, համայնք Մեծամոր, Մրգաշատ բնակավայր 5-րդ փողոց, 15 «Մրգաշատի Վ. Ափոյանի անվան թիվ 1 միջնակարգ դպրոց» ծածկագիր 04-067-0132-0008 (մարզի, համայնքի, փողոցի անվանումները, շենքի համարը, հողամասի ծածկագիրը) Կառուցապատող Հայաստանի տարածքային զարգացման հիմնադրամ հեռ. 093671111 atdf@atdf.am (կազմակերպության անվանումը, գտնվելու վայրը, ֆիզիկական անձի անունը, ազգանունը,

բնակության վայրը, հեռախոսահամարը, էլեկտրոնային հասցեն)

Առաջադրանքի տրամադրման հիմքը հայտ, Սեփ վկայական N 16022021-04-0059 (կառուցապատման նպատակով ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված

կարգով հողամասի տրամադրման, անշարժ գույքի փոփոխման իրավունքը հաստատող անհրաժեշտ փաստաթղթերը)

Առաջադրանքի գործողության ժամկետը (N 1 հավելվածի 32-րդ կետին համապատասխան)

ՆԱԽԱԳԾՎՈՂ ՀՈՂԱՄԱՍԻ ԲԵՌՈՒԹԱԳԻՐԸ
(աստղանիշով (*) նշված դրույթների գրաֆիկական արտացոլումը տրամադրվում է կից ներկայացվող ամփոփ սխեմայով՝ Մ 1:500)

- Հողամասը գտնվում է Արմավիրի մարզ, համայնք Մեծամոր համայնք, Մրգաշատ բնակավայր 5-րդ փողոց, 15 շենք (հողամասի դիրքը քաղաքաշինական միջավայրում, դրա նպատակային և գործառնական նշանակությունը)
- (*) Հողամասի չափերը 1,3115 հա. (հողամասի սահմանները՝ կողողինատային նշահարմամբ, մակերեսը (հա) Հողամասում առկա է շինություններ՝ դպրոց, կաթսայատուն, զուգարան, արհեստանոց և հուշարձան (ռեյինֆի բնութագիրը, շենքերի (այդ թվում՝ քանդման ենթակա) առկայությունը (օգտագործումը, նշանակությունը, հարկայնությունը, շինարարական նյութերը և այլն), կանաչապատումը, բարեկարգումը և այլն)
- Հողամասի առկա վիճակը առկա (ճանապարհների առկայությունը, երկաթուղային տրանսպորտի մոտեցումները և այլն)
- (*) Տրանսպորտային պայմանները
- (*) Ինժեներական ցանցեր և սարքավորումներ (ջրամատակարարման, կոյուղու, գազամատակարարման, տաք ջրի մատակարարման, էլեկտրամատակարարման, էլեկտրոնային հաղորդակցության համակարգեր)
- (*) Կից հողամասեր
- Բնության հատուկ պահպանվող և Վարդգես Ափոյանի կիսանդրի

(կամ) պատմամշակութային
հուշարձանների տարածքներ
(պահպանական գոտիներ)

(հուշարձանի անվանումը, կարգավիճակը և այլն)

8. (*) Հատակագծային
սահմանափակումներ

(տեղանքում գործող արտադրական, պաշտպանվող օբյեկտների,
ինժեներատրանսպորտային ենթակառուցվածքների և այլ օբյեկտների նկատմամբ
սահմանափակումները, այդ թվում՝ սերվիտուտները)

ՆԱԽԱԳԾԱՅԻՆ ՊԱՅԱՆՋՆԵՐԸ

(աստղանիշով (*) նշված դրույթների գրաֆիկական արտացոլումը տրամադրվում է կից
ներկայացվող ամփոփ սխեմայով՝ Մ 1:500)

9. Ճարտարապետահատակագծային
պահանջներ

Նախագծ Արմավիրի մարզ, համայնք Մեծամոր համայնք,
Մրգաշատ բնակավայր 5-րդ փողոց, 15 շենք հասցեյում գտնվող
դպրոցի նոր կառուցում
(ենթով Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության և նորմատիվատեխնիկական
փաստաթղթերի պահանջներից, առկա քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի
դրույթներից կամ դրանց բացակայության դեպքում՝ կազմակերպված (կազմակերպվող)
քաղաքաշինական միջավայրի պայմաններից)

9.1. (*) օբյեկտի հեռավորությունը կարմիր
գծից (մետր)

ըստ հատակագծի

9.2. (*) հեռավորությունը հարևան
հողակտորներից (օբյեկտներից) (մետր)

9.3. թույլատրելի բարձրությունը (մետր)

մինչև 13 մ.

9.4. կառուցապատման խտության
գործակիցը (կառույցի (կառույցների)
ընդհանուր մակերեսի հարաբերությունը
հողամասի մակերեսին)

9.5. կառուցապատման տոկոսը
(կառուցապատվող (անջրանցիկ)
տարածքի հարաբերությունը հողամասի
մակերեսին՝ տոկոսներով (%))

9.6. կանաչապատման տոկոսը
(կանաչապատ տարածքի
հարաբերությունը հողամասի մակերեսին՝
տոկոսներով (%))

40%

9.7. այլ պահանջներ

10. Հողամասում գտնվող շենքերի ու
շինությունների քանդման կամ
տեղափոխման (ապամոնտաժման)
պայմանները և աշխատանքների
հերթականությունը

Հողամասում առկա դպրոցը, կաթսայատունը, գուգարանը,
արհեստանոցը երթակա են քանդման, իսկ հուշարձանը տեղափոխման

11. Ստորգետնյա, կիսանկուղի և առաջին
հարկերի տարածքների օգտագործման
պայմանները

12. (*) Ինժեներական ցանցեր և
սարքավորումներ

Պահանջներ՝ գոյություն ունեցող և նախագծվող ենթակառուցվածքների
ու ցանցերի նկատմամբ

12.1. (*) ջրամատակարարում, կոյուղի,
տաք ջրի մատակարարում

Կցվում է

(համաձայն մատակարարող կազմակերպության տեխնիկական
պայմանների)

12.2. (*) Էլեկտրամատակարարում

Կցվում է

(համաձայն մատակարարող կազմակերպության տեխնիկական
պայմանների)

12.3. (*) գազամատակարարում

Կցվում է

(համաձայն մատակարարող կազմակերպության տեխնիկական
պայմանների)

12.4. (*) Էլեկտրոնային հաղորդակցության
մալուխատար կոյուղու (ներառյալ
դիտահորը) տեղադիրքը

Կցվում է

(համաձայն N 1 հավելվածի 58-րդ կետի 2-րդ ենթակետով սահմանված
եյակետային տվյալների)

- 12.5. թույլ հոսանքներ _____
- 12.6. արբանյակային _____ ըստ գրաֆիկի _____
13. Տարածքի ինժեներական նախապատրաստում _____
(ռելիեֆի կազմակերպման, ջրահեռացման, ինժեներական պաշտպանության միջոցառումները)
14. Բարեկարգում տարածքը բարեկարգել, կանաչապատել և լուսավորել
(լանդշաֆտային պլանավորման վերաբերյալ պահանջները, կանաչապատում, ճարտարապետական փոքր ձևեր, ցանկապատում, գովազդ և այլն)
15. Շինարարական նյութեր ուղիղ կտրվածքի քար, ավազ, ցեմենտ և այլ նյութեր
(շինարարական նյութերի օգտագործման վերաբերյալ առաջարկությունները)
16. Պաշտպանական կառույցներ ըստ Նորմատիվ պահանջների
(արտակարգ իրավիճակներում մարդկանց և օբյեկտների պաշտպանության միջոցառումները)
17. Հակահրդեհային պահանջներ ըստ Նորմատիվ պահանջների
(հակահրդեհային անվտանգության ապահովման միջոցառումները)
18. Հաշմանդամների և բնակչության սակավաշարժ խմբերի պաշտպանության միջոցառումները _____
_____ ըստ Նորմատիվ պահանջների
19. Շրջակա միջավայրի պահպանում ապահովել շրջակա միջավայրը վտանգավոր արտանետումներից
(շրջակա միջավայրը վտանգավոր ազդեցությունից բացառելու միջոցառումները)
20. Շինարարության կազմակերպում _____
(առաջարկություններ շինարարության հետ կապված անբարենպաստ ազդեցության բացառման, քաղաքային տնտեսության և տրանսպորտի անխափան աշխատանքի ապահովման վերաբերյալ)
21. Առաջադրանքի գործողության ժամկետը և նախագծի մշակման փուլերը _____
24 ամիս մեկ փուլով
(նշվում են առաջադրանքի գործողության ժամկետը և նախագծի մշակման փուլերը)
ԼՐԱՑՈՒՑԻԶ ԴԱՅՄԱՆՆԵՐԸ
22. Նախագծային փաստաթղթերի փորձաքննությանը ներկայացվող պահանջներ _____
_____ համալիր փորձաքննություն _____
(Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված փորձաքննության տեսակը կամ նախագծի երաշխավորագիրը՝ հղում կատարելով համապատասխան իրավական ակտին)
23. Միջանկյալ համաձայնեցում _____
_____ Նախագծի համաձայնեցում _____
(իրավասու մարմնի կամ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում շահագրգիռ մարմինների հետ էքզիզային նախագծի նախնական համաձայնեցում, նշվում է նաև առաջադրանքի փոփոխման հնարավորությունը՝ N 1 հավելվածի 89-րդ կետով նախատեսված դեպքում)
24. Հասարակական քննարկումներ _____
(Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում և կարգով)
25. Համաձայնեցումների կամ մասնագիտական եզրակացությունների ստացում _____
_____ ըստ գործող Նորմերի համաձայնեցնել համապատասխան լիզոր մարմինների հետ
(նշվում են տվյալ օբյեկտի համաձայնեցման՝ օրենքով սահմանված պահանջները՝ հուշարձանների ու բնության պահպանության և այլ լիզորված մարմինների հետ, ինչպես նաև N 1 հավելվածի 56-րդ կետով սահմանված դեպքերում՝ ինժեներական ենթակառուցվածքի սեփականատիրոջ (օգտագործողի) հետ)
26. Փոստային բաժանորդային պահարանների տեղադրում _____
27. Այլ պայմաններ _____
- ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄԵԾԱՄՈՐ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԴԵԿԱՎԱՐ**
- _____ Վ. Խաչատրյան
(ստորագրությունը) (անունը, ազգանունը)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ՎԿԱՅԱԿԱՆ
ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ՆԿԱՏՄԱՍԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ
ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱՆՑՄԱՆ

Սույն վկայականով հաստատվում է 16 փետրվարի 2021 թվականին գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման միասնական մատյանում կատարված անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքի պետական գրանցումը հետևյալ տվյալներով.

1. ԳՐԱՆՑՎԱԾ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՍՈՒՔՅԵԿՏ(ՆԵՐ)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

2. ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ԳՏՆՎԵԼՈՒ ՎԱՅՐԸ ԵՎ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ

Մարզ Արմավիր, համայնք Մրգաշատ 5-րդ փողոց 15 «Մրգաշատի Վ.Ափոյանի անվան թիվ 1 միջնակարգ դպրոց »

3. ԳՐԱՆՑՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՀԻՄՔ ՀԱՆԴԻՍԱՑԱԾ ՓԱՏՏԱԹՂԹԵՐԸ

ՀՀ կառավարության 26.08.1996թ. թիվ 271 որոշում, Մրգաշատ համայնքի ղեկավարի 29.10.2003թ. որոշում, Չափագրողի եզրակացություն

4. ՀՈՂԱՄԱՍԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐԵՐԸ

Կադաստրային ծածկագիրը՝ 04-067-0132-0008

Մակերեսի չափը (հա)՝ 1.3115

Նպատակային նշանակությունը՝ բնակավայրերի

Գործառնական նշանակությունը կամ հողատեսքը՝ Հասարակական կառուցապատման
Գրանցված իրավունքի տեսակը՝ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՎԿԱՅԱԿԱՆ N 16022021-04-0059, գաղտնաբառ՝ T7Q4IFZG6YFK

Փաստաթղթի իսկությունը և վավերականությունը կարող է ստուգվել Կադաստրի կոմիտեի
www.e-cadastre.am կայքի միջոցով

Էջ 1/2

5. ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐԵՐԸ

- 1) Նպատակային նշանակությունը՝ հասարակական
- 2) Բնութագրերը ըստ առանձին շինությունների՝

Հ/Հ	Կադաստրային ծածկագիր	Տեսակ	Մակերես	Գրանցված իրավունքի տեսակ
1	04-067-0132-0008-001	Դպրոց	2387 քմ	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
2	04-067-0132-0008-002	Կաթսայատուն	34.2 քմ	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
3	04-067-0132-0008-003	Զուգարան	32 քմ	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
4	04-067-0132-0008-004	Արհեստանոց	199.6 քմ	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
5	04-067-0132-0008-005	Հուշարձան	3.1 քմ	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Լրացուցիչ նշումներ և տեղեկություններ

Գրանցումը իրականացնող պաշտոնատար անձի անունը, ազգանունը՝ ԱՆՆԱ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Զբաղեցրած պաշտոնը՝ Անշարժ գույքի գրանցման միասնական ստորաբաժանման անշարժ գույքի ավագ ռեգիստր

ՎԿԱՅԱԿԱՆ N 16022021-04-0059, գաղտնաբառ՝ T7Q4IFZG6YFK

Փաստաթղթի իսկությունը և վավերականությունը կարող է ստուգվել Կադաստրի կոմիտեի www.e-cadastre.am կայքէջի միջոցով

Էջ 2/2

Զուր

«22» օգոստոսի 2022թ.
N 20885

Հայաստանի տարածքային
գարգացման հիմնադրամի Վա Հայկ Գալստյանին
/հասցեն՝ ք. Երևան, Կ. Ուլենցու 31/

Առարկան՝ Տեխնիկական պայմանի տրամադրում

Հարգելի պարոն Գալստյան,

Ի պատասխան Ձեր 15.08.2022 թ. դիմումի՝ ներկայացվում է «Վեոլիա Զուր» ՓԲ ընկերության կողմից մշակված ՎՋ4372/2022 ջրամիացման և ջրահեռացման նախագծման տեխնիկական պայմանը: Դրա հիման վրա անհրաժեշտ է համապատասխան լիցենզիա ունեցող կազմակերպությունում պատվիրել նախագծման ախառվային փաստաթղթերի առնվազն 2 փաթեթ և մյուս կոմունալ ծառայություններ մատուցող ընկերությունների հետ համաձայնեցնելուց հետո, այն «Վեոլիա Զուր» ՓԲ ընկերության կողմից հաստատելու և միացման նախահաշիվ ստանալու նպատակով, ներկայացնել ընկերության Շահագործման տնօրինություն՝ հետևյալ հասցեներից որևէ մեկով.

1. ք. Երևան, Բեռնակիրների 85/1

2. ք. Վայք, Շինարարների 15

Հաստատված նախագծման ախառվային փաստաթղթերի 1 բնօրինակ փաթեթը պահվելու է ընկերությունում:

Տեղեկացնում եմ նաև, որ նոր համակարգի կառուցման աշխատանքները սկսելուց առաջ հարկավոր է այդ մասին տեղեկացնել 1-85, 011 300185 հեռախոսակենտրոնի միջոցով:

Հողային աշխատանքները սկսելուց առաջ անհրաժեշտ է տեղական ինքնակառավարման մարմնից ստանալ շինարարական աշխատանքների կատարման թույլտվություն:

Նոր համակարգի կառուցման տեխնիկական հսկողություն իրականացնելու նպատակով հարկավոր է դիմել ՀՀ կառավարությանն առընթեր քաղաքաշինության պետական կոմիտեի կողմից քաղաքաշինության բնագավառում շինարարության որակի տեխնիկական հսկողություն իրականացնելու համար լիցենզավորված կազմակերպության, որոնց ցանկը հրապարակված է «Վեոլիա Զուր» ՓԲ ընկերության պաշտոնական կայքում, օգտվել վերջինիս ծառայություններից և «Վեոլիա Զուր» ՓԲ ընկերություն ներկայացնել կառուցված օբյեկտի վերաբերյալ կից ցանկում նշված փաստաթղթերը՝ ընկերության կողմից միացման աշխատանքներ կատարելու, առևտրային հաշվառքի սարք տեղակայելու և Ձեզ հետ խմելու ջրի մատակարարման և ջրահեռացման /կեղտաջրերի մաքրման/ ծառայությունների մատուցման պայմանագիրը կնքելու համար:

Միևնույն ժամանակ հարկ եմ համարում նշել, որ կառուցված նոր համակարգի սեփականության իրավունքի Հայաստանի Հանրապետությանն անհատույց հանձնումն իրականացվելու է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Առդիր՝ 2 թերթ:
Հարգանքով՝

[Signature]

Գլխավոր տնօրեն
Ս. Շահինյան

Պատասխանատու՝
Լ. Մարտիրոսյան

[Signature]

ՀՀ, ք. Երևան, 375025, Արմյան 66ա
Հեռ.՝ 1-85, 0-800-00-185, 011-300-185
Էլ. փոստ՝ am.water.office.all@veolia.com
Վեբ-էջ՝ www.veolia.am

20885
22. 08 22

RA, Yerevan, 375025, Str. Abovyan 66a
Tel.: 1-85, 0-800-00-185, 011-300-185
E-mail: am.water.office.all@veolia.com
Web site: www.veolia.am

[Signature]

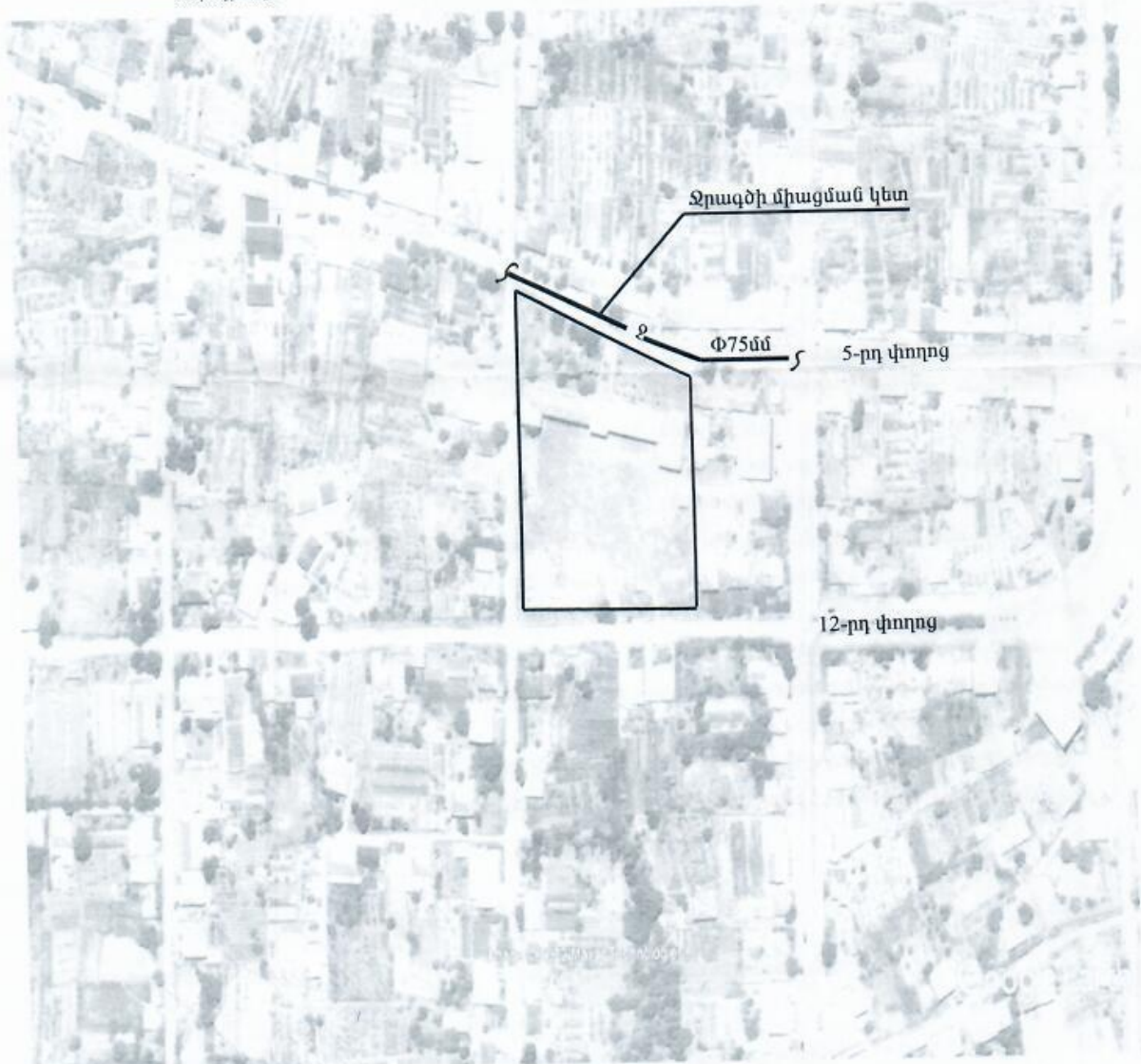

«Հատուտություն էմ»
Արտադրատեխնիկական բաժնի պետ
Ա. Մարտիրոսյան
18.08.2022թ.

Տեխնիկական պայման ՎՋ 4372 /2022

(Ջրամիացման և/կամ/ ջրահեռացման նախագծման)

Հայաստանի Հանրապետության
Մ. Արմավիր, հ. Մրգաշատ 5-րդ փողոց 15 «Մրգաշատի Վ.Ափոյանի անվ. բխվ 1 միջն. դպրոց» ՊՈԱԿ 077000634
/Տարածքի նապե/ /Անուն, ազգանուն/ /Հեռախոսահամար/

320543

Միացման տեսակ/կարգիչ	Ջրամատակարարում	Ջրահեռացում	Հրդեհաշիջում
Կոմունիկացիայի գտնվելու վայրը	Մրգաշատ 5-րդ փողոց	-	-
Գործող խողովակի տրամագիծը, ճնշումը, տեսակը	d=75մմ, P=1.2 մթն. ս/էք.	-	-
Միացման կետը	Մրգաշատ 5-րդ փողոցով անցնող ջրազնից	-	-
Միացման տրամագիծը	Համաձայն նախագծի		
Ջրաչափի տրամագիծը, դասը և տիպը			
Այլ պահանջներ	1.Ջրաչափական հանգույցի համար կառուցել դիտահոր 2.Գոյություն ունեցող ջրազնիք միացման կետում խցավակելուց հետո,կատարել նոր ջրամիացում 3.Բաժանորդային քարտ՝ 1023411489	Անհրաժեշտ է նախատեսել կեղտաջրերի մաքրման տեղային սարքավորումներով ջրահեռացման համակարգ	Տես * կետը
Ջրամատակարարման գրաֆիկը	Շուրջօրյա	-	-

Կառուցման աշխատանքները կատարելու համար անհրաժեշտ է տվյալ ոլորտում լիցենզավորված կազմակերպությանը պատվիրել նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի կազմում և դրանք համաձայնեցնել «Վեոլիա Ջուր» ՓԲԸ-ի հետ:

Կառուցման աշխատանքների տեխնիկական հսկողությունը, դիմողի հայեցողությամբ, իրականացնում է «Վեոլիա Ջուր» ՓԲԸ-ն կամ ընկերության պաշտոնական կայքում հրապարակված ցանկում ընդգրկված կազմակերպությունը՝ դիմողի հաշվին: Կառուցված նոր համակարգի միացումը ջրամատակարարման և ջրահեռացման համակարգին իրականացնում է «Վեոլիա Ջուր» ՓԲԸ՝ դիմողի հաշվին :

Սույն տեխնիկական պայմանը ուժի մեջ է 1 (մեկ) տարի՝ գրանցման օրվանից սկսած, այն ենթակա է երկարացման մինչև տեխնիկական պայմանի ժամկետի ավարտը՝ դիմողի կողմից ներկայացրած դիմումի հիման վրա:

Կառուցման ընթացքում, հողային աշխատանքներն իրականացնելիս, անհրաժեշտ է ձեռք բերել տվյալ համայնքի ղեկավարի, այլ իրավասու և/կամ շահագրգիռ մարմինների կամ անձանց թույլտվությունները և/ կամ համաձայնությունները:

* Հրդեհաշիջումը նախատեսել համաձայն ՀՀԸՆ 40.01.02-2020թ. և ՀՀ Կառ. 08.08.2019թ թիվ 1025-Ն որոշման, թիվ 29 հավելվածի, հիդրանտի տեղադրման դեպքում կառուցել դիտահոր:

/ «Արմավիր» տեղամասի պետ՝

Ա.Բաղդասարյան
Գ.Վարդանյան

Ինժեներական խմբի պատասխանատու՝

Կատարող՝ Մ.Մաթևոսյան

Закрывтое акционерное общество
«Газпром Армения»
(ЗАО «Газпром Армения»)

**ЗАМЕСТИТЕЛЬ
ГЕНЕРАЛЬНОГО ДИРЕКТОРА
ГЛАВНЫЙ ИНЖЕНЕР**

Тбилисское шоссе, 43, Ереван, Республика Армения, 0091
тел.: (374 10) 294-888, 294-753, факс: (374 10) 294-728
e-mail: inbox@gazpromarmenia.am, gazpromarmenia.am

«Գազպրոմ Արմենիա»
փակ բաժնետիրական ընկերություն
(«Գազպրոմ Արմենիա» ՓԲԸ)

**ԳԼԽԱՎՈՐ ՏՆՕՐԵՆԻ
ՏԵՂԱԿԱԼ
ԳԼԽԱՎՈՐ ՃԱՐՏԱՐԱԳԵՏ**

0091, ՀՀ, Երևան, Թրիխյան խճուղի 43
հեռ.՝ (374 10) 294-888, 294-753, ֆաքս՝ (374 10) 294-728
էլ. փոստ՝ inbox@gazpromarmenia.am, gazpromarmenia.am

«28» 04 2023

№ 02/18 1/1434 - 2023

**Հայաստանի տարածքային
զարգացման հիմնադրամի
գործադիր տնօրեն
պարոն Ս. Բաղինյանին**

Ձեր 13.04.23թ. №Ե/01/658-23
գրության վերաբերյալ

Հարգելի պարոն Բաղինյան

Ձեզ է ներկայացվում Հայանիստի, Սասունիկի, Արագածավանի թիվ 1 միջնակարգ դպրոցների և Մասիսի թիվ 3 հիմնական դպրոցի գազիֆիկացման ելակետային տվյալները և Վանաշեն միջնակարգ դպրոցի գազիֆիկացման (հզորության ավելացման) տեխնիկական պայմանները:

Հայտնում ենք, որ Մրգաշատի թիվ 1 միջնակարգ դպրոցը և Երևանի Ջիվան Աբրահամյանի անվան թիվ 111 հիմնական դպրոցը գազիֆիկացված են և հանդիսանում են բաժանորդ: Գազիֆիկացման համար Ընկերության կողմից նախկինում տրամադրված տեխնիկական պայմանների հարաչափերը բավարարում են Ձեր գրությամբ պահանջվող ծախսին և նոր տեխնիկական պայմանների տրամադրման անհրաժեշտություն չկա:

Միաժամանակ տեղեկացնում ենք, որ ելակետային տվյալները տրամադրվում են 19 մարտի 2015 թվականի N 596-Ն որոշմամբ հաստատված «Հայաստանի Հանրապետությունում կառուցապատման նպատակով թույլտվությունների և այլ փաստաթղթերի տրամադրման կարգը հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության մի շարք որոշումներ ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» կարգի համաձայն ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքի ձևավորման նպատակով: Օբյեկտի գազիֆիկացման համար՝ հստակ գազօգտագործման պահանջի ներկայացման պարագայում (ապահովելով գազի սարքավորումների և դրանց կիրառման գործարանային պահանջները, ինչպես նաև գազիֆիկացվող շենքերի /սենքերի/ նկատմամբ շին. նորմերի պահանջները) ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի 2005

թվականի հուլիսի 8-ի N95-Ն որոշմամբ հաստատված «Բնական գազի մատակարարման և օգտագործման կանոններ»-ով սահմանված կարգով դիմում ներկայացնելուց հետո «Գազպրոմ Արմենիա» ՓԲԸ-ի կողմից կոդիտարկվի գազի ֆիկացման տեխնիկական պայմանների տրամադրման հարցը:

Առդիր՝ - 6 էջ:

Հարգանքով՝

պաշտոնակատար

Ա. Գաբրիելյան

կար. Վ. Նազլուխանյան
Հեռ. 29-59-76

ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ ԷԼԵԿՏՐՈՎԱՆ ՑԱՆՑԵՐ

ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՏՆՕՐԵՆ

ՀՀ, ք. Երևան, 0047, Ա. Արմենակյան 127, հեռ.՝ +374 (11) 59 12 01, +374 (11) 59 12 00

№ 119 4699
« 24 08 » 20 22
Ձեռք

Հայաստանի տարածքային
գարգացման հիմնադրամի
գործադիր տնօրեն
պարոն Ա. Սողոմանյանին

Հարգելի պարոն Սողոմոնյան,
Ի պատասխան Ձեր 08.08.22թ. № 01/1356 գրության տեղեկացնում ենք, որ
համաձայն ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի
25.12.2019 թվականի N 523-Ն որոշմամբ հաստատված կարգի՝ 0,4 կՎ լարմամբ
միացվող առանձնատների և առևտրային սպառողների սպառման համակարգերի
ստանդարտ միացման վճարները (ներառյալ ավելացված արժեքի հարկը)
որոշվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$V_{ստ} = V_h + V_{փ} \times \eta_{հզ}$$

V_h – ն հաստատուն ծախսերի մեծությունն է, որն ընդունվում է հավասար
203000 դրամի,

$V_{փ}$ – ն փոփոխական ծախսերի մեծությունն է, որը յուրաքանչյուր ԿՎԱ-ի համար
ընդունվում է հավասար 7500 դրամի,

$\eta_{հզ}$ – ն հայտատուի կողմից պահանջվող հզորությունն է (ԿՎԱ), որը տվյալ
դեպքում յուրաքանչյուր դպրոցի համար՝ 150 ԿՎԱ է:

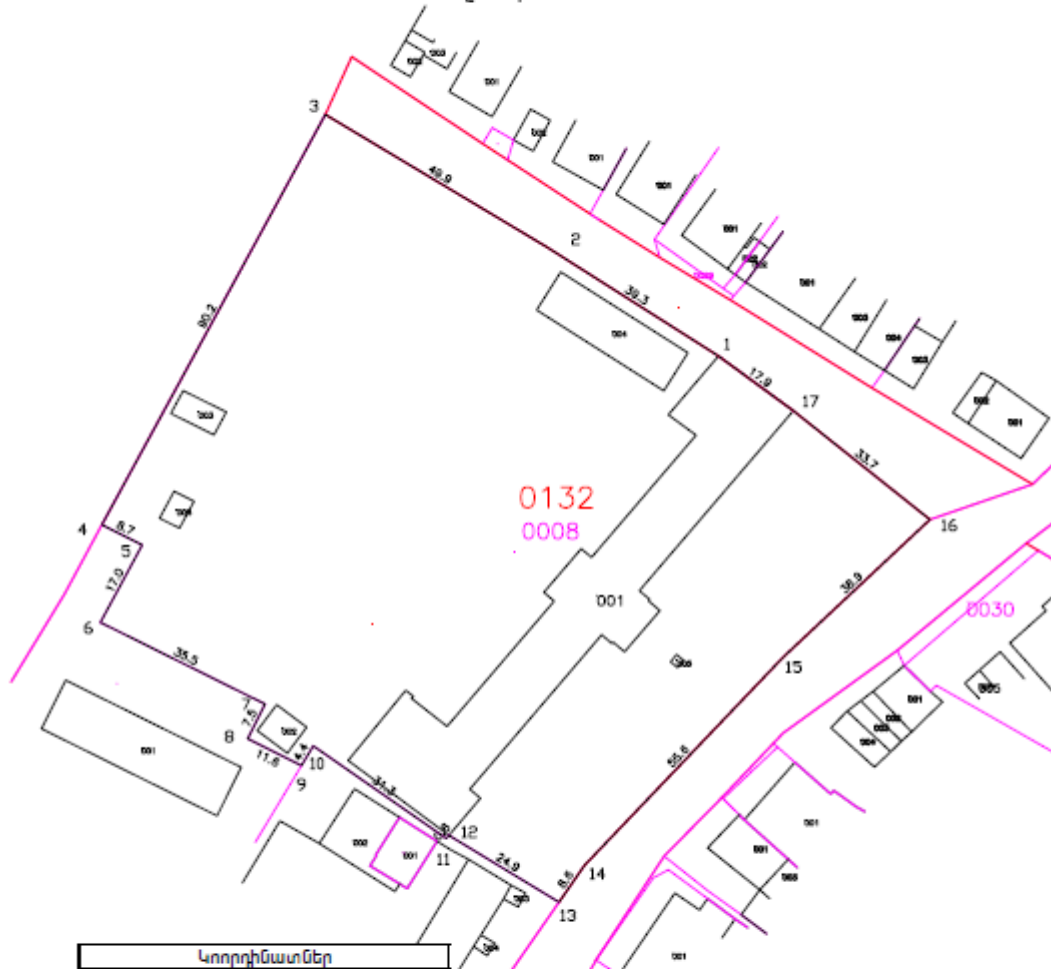
Յուրաքանչյուր դպրոցի համար ստանդարտ միացման վճարը կկազմի՝

$$V_{ստ} = 203000 + 7500 \times 150 = 1\,328\,000 \text{ դրամ}$$

Դ. Գրիգորյան

կատարող՝ Դ. Սահակյան

Արմավիրի մարզ
Մրգաշատ համայնք
Հատված կադաստրային քարտեզից
Կադաստրային ծածկագիր՝ 04-067-0132-0008
Մասշտաբ 1: 1000

Կոորդինատներ					
	X	Y			
	8420538.0240	4443769.2150	9	8420455.4440	4443690.1230
1			10	8420457.7280	4443693.9160
2	8420502.8710	4443790.2570	11	8420483.4090	4443676.0590
3	8420460.0590	4443815.8630	12	8420483.9280	4443676.6590
4	8420416.8750	4443736.6160	13	8420505.2020	4443663.7380
5	8420424.6740	4443732.7490	14	8420510.1195	4443670.8207
6	8420416.5870	4443717.7840	15	8420548.4827	4443711.0357
7	8420448.3910	4443702.0150	16	8420576.8902	4443737.6428
8	8420445.0590	4443695.2940	17	8420550.4833	4443758.6483

սպասարկման գրասենյակ

Կ.Տ